

Internationale Handbal Federatie

Spelregels

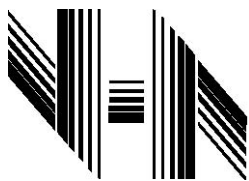
IHF-gebaren

Verduidelijkingen bij de spelregels

Editie: 1 augustus 2005

Updated 01.08.2005, by François Mulleners en Sus Evers

Inhoud	Blz
Spelregels, IHF-handgebaren, verduidelijkingen bij de spelregels en wisselzonereglement	3 - 79
Voorwoord	
Regel 1 - Het speeloppervlak	5 - 9
Regel 2 - De speeltijd, eindsignaal, time-out	10 - 13
Regel 3 - De bal	14
Regel 4 - Het team, wisselen van spelers, kleding	15 - 18
Regel 5 - De doelverdediger	19 - 20
Regel 6 - Het doelgebied	21 - 22
Regel 7 - Het spelen van de bal, passief spel	23 - 25
Regel 8 - Overtredingen en onsportief gedrag	26 - 28
Regel 9 - Het maken van een doelpunt	29 - 30
Regel 10 - De beginworp	31
Regel 11 - De inworp	32
Regel 12 - De uitworp	33
Regel 13 - De vrije worp	34 - 36
Regel 14 - De 7m-worp	37 - 38
Regel 15 - Algemene richtlijnen voor de uitvoering van de worpen (beginworp, inworp, uitworp, vrije worp, 7m-worp)	39 - 40
Regel 16 - De straffen	41 - 47
Regel 17 - De scheidsrechters	48 - 49
Regel 18 - De tijdopnemer en de secretaris	50
IHF-handgebaren	51 - 61
Verduidelijkingen bij de spelregels	62 - 71
Wisselzonereglement	72 - 75
Richtlijnen voor speeloppervlakken en doelen	76 - 79

UITGAVE

Vlaamse Handbalvereniging vzw Boomgaardstraat 22 bus 32 2600 Antwerpen
Tel.:03/286.07.94 Fax.: 03/286.07.93 E-mail: vhv@pi.be Website: www.handbal.be

OORSPRONKELIJKE TITEL

Rules of the game

IHF-hand signals

Clarification to the rules of the game

VERTALING: F. Mulleners - L. Vanackere – Sus Evers

WOORD VOORAF

Vanaf 1 augustus 2005 zijn deze spelregels van kracht.

De spelregels, de IHF-gebaren, de verduidelijkingen bij de spelregels en het wisselzonereglement vormen een integraal onderdeel van dit spelregelboekje. Dit geldt niet voor de „Richtlijnen voor speeloppervlakken en doelen”, welke om zuiver praktische redenen in het spelregelboekje werden opgenomen.

Opmerking:

Om een taalkundige vereenvoudiging te bereiken wordt in dit spelregelboekje in het algemeen voor vrouwelijke en mannelijke spelers, officials, scheidsrechters en andere personen de mannelijke woordvorm gebruikt. De spelregels zijn nochtans met uitzondering van spelregel 3 (afmetingen van de ballen) voor vrouwelijke en mannelijke deelnemers dezelfde.

Regel 1 Het speeloppervlak

1:1 Het speeloppervlak (fig. 1) dat een speelveld en twee doelgebieden (zie 1:4 en regel 6) omvat, is een rechthoek met een lengte van 40 m en breedte van 20 m. De lengtezijden worden zijlijnen, de breedtezijden buitendoellijnen, tussen de doelpalen echter doellijnen genoemd.

Het is gewenst naast de zijlijnen een veiligheidszone van minstens 1 m, en achter de doellijnen een veiligheidszone van minstens 2 m te voorzien.

De staat van het speeloppervlak mag niet in het voordeel van een team worden gewijzigd.

1:2 In het midden van beide buitendoellijnen staat een doel (fig. 2a en 2b). De doelen moeten stevig verankerd zijn in de bodem of aan de muur achter hen. Aan de binnenkant van de palen gemeten is het doel 2 m hoog en 3 m breed. **(uitzondering mini-handbaldoel : 1,6 m hoog en 3 m breed)**

De doelpalen zijn door een doellat vast verbonden. De achterkant van de doelpalen moet met de achterzijde van de doellijn samenlopen. De doelpalen en doellat moeten een vierkante doorsnede hebben (8 cm). Zij dienen op de drie van op het speelveld zichtbare zijden geschilderd te zijn in twee contrasterende kleuren, die eveneens duidelijk afsteken tegen de achtergrond.

Elk doel moet van een net zijn voorzien. Dit moet zo zijn opgehangen, dat een in het doel geworpen bal normaliter in het doel blijft.

1:3 Alle lijnen van het speeloppervlak behoren tot het gebied dat zij begrenzen. De doellijnen tussen de doelpalen zijn 8 cm breed (fig. 2a), alle andere lijnen zijn 5 cm breed.

Twee naast elkaar liggende gebieden kunnen in plaats van door lijnen ook door verschillende kleuren van elkaar gescheiden worden.

1:4 Voor elk doel bevindt zich het doelgebied (regel 6). Het doelgebied wordt als volgt door de doelgebiedlijn (6m-lijn) begrensd :

(I) voor het doel wordt op een afstand van 6 m evenwijdig aan de doellijn een 3 m lange lijn getrokken (gemeten van de achterkant van de doellijn tot de voorkant van de doelgebiedlijn).

(II) twee kwartcirkels met van straal van 6 m (gemeten van de achterste binnenkant van de doelpaal) verbinden de 3 m lange lijn met de buitendoellijn (fig. 1 en 2a).

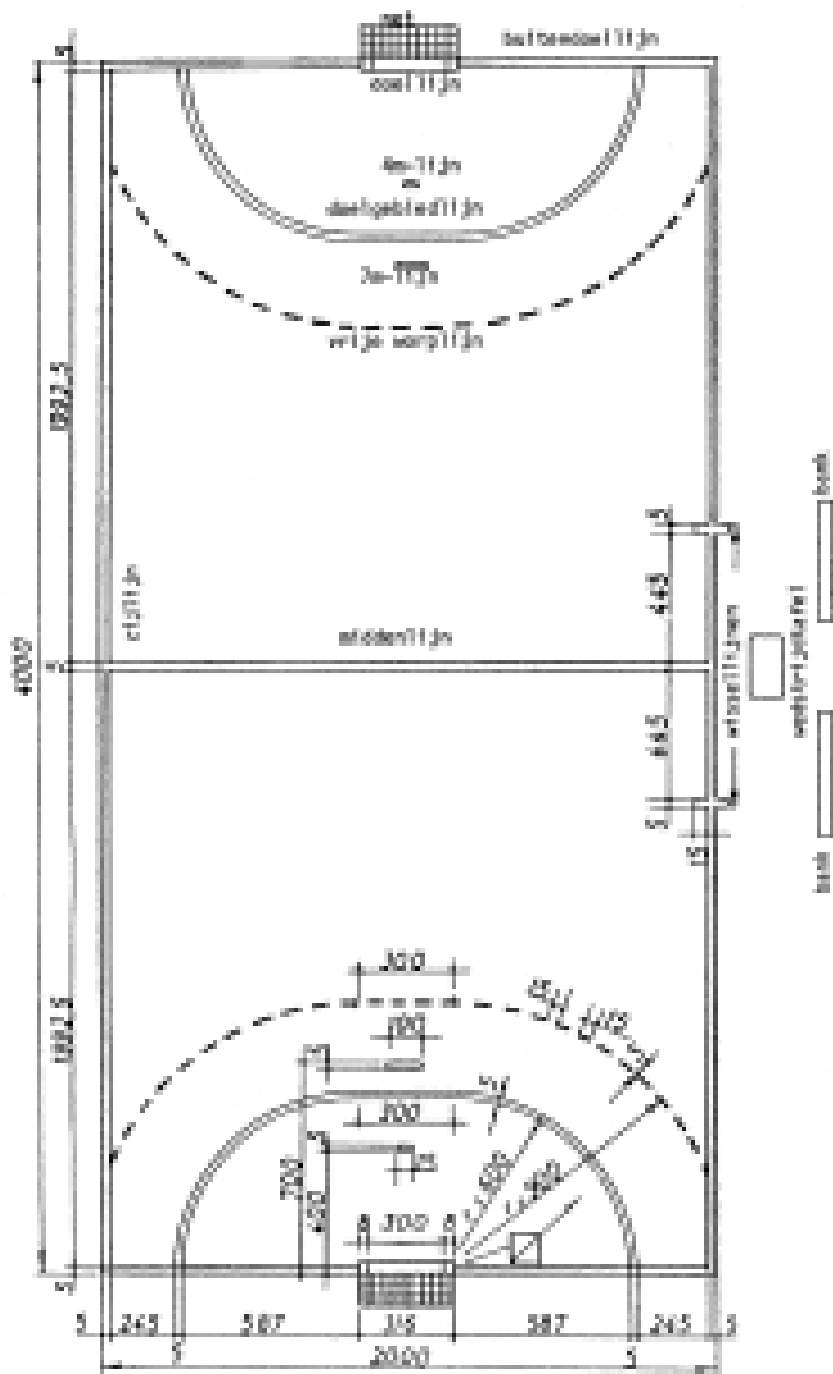
1:5 De vrije-worplijn (9m-lijn) wordt gestippeld en op 3 m afstand van de doelgebiedlijn getrokken. De lijnstukken van de vrije-worplijn alsook de tussenafstanden hebben een lengte van 15 cm (fig.1).

- 1:6** De 7m-lijn is een 1 m lang lijnstuk voor het doel. Ze loopt evenwijdig aan de doellijn, getrokken op een afstand van 7 m, gemeten van de achterkant van de doellijn tot de voorkant van de 7m-lijn; (fig. 1).
- 1:7** De doelverdedigergrenslijn (4m-lijn) is een 15 cm lang lijnstuk voor het doel. Ze verloopt evenwijdig aan de doellijn, getrokken op een afstand van 4 m, gemeten van de achterkant van de doellijn tot de voorkant van de 4m-lijn; (fig. 1).
- 1:8** De middenlijn verbindt het midden van beide zijlijnen met elkaar (fig. 1 en 3).
- 1:9** De wissellijn (een deel van de zijlijn) reikt voor elk team van de middenlijn tot een op 4,5 m van de middenlijn gelegen eindpunt. Van dit eindpunt van de wissellijnen wordt evenwijdig aan de middenlijn, en dit naar beide kanten van de zijlijn, een 15 cm lange lijn getrokken (fig. 1 en 3).

Opmerking :

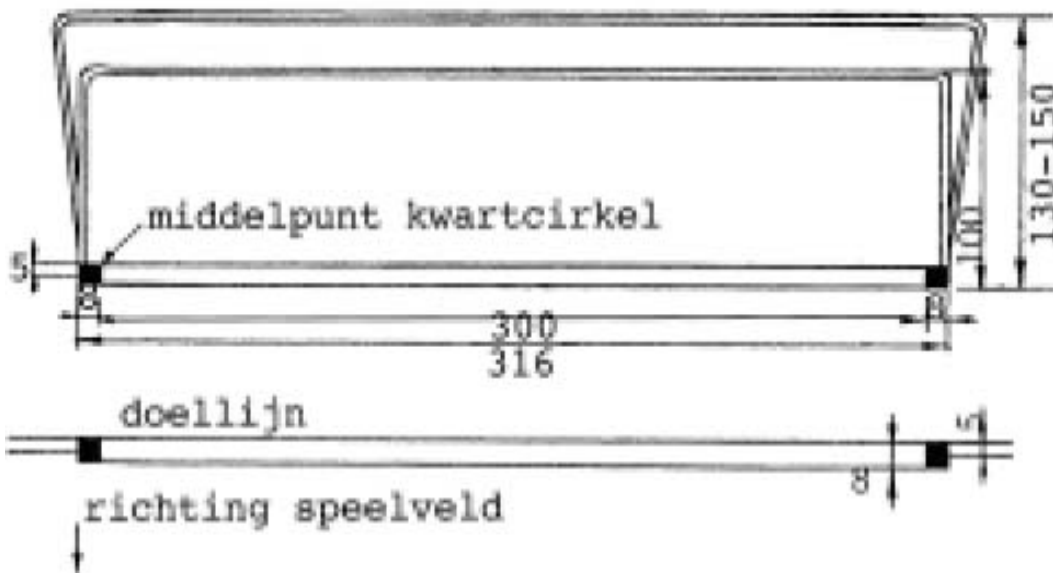
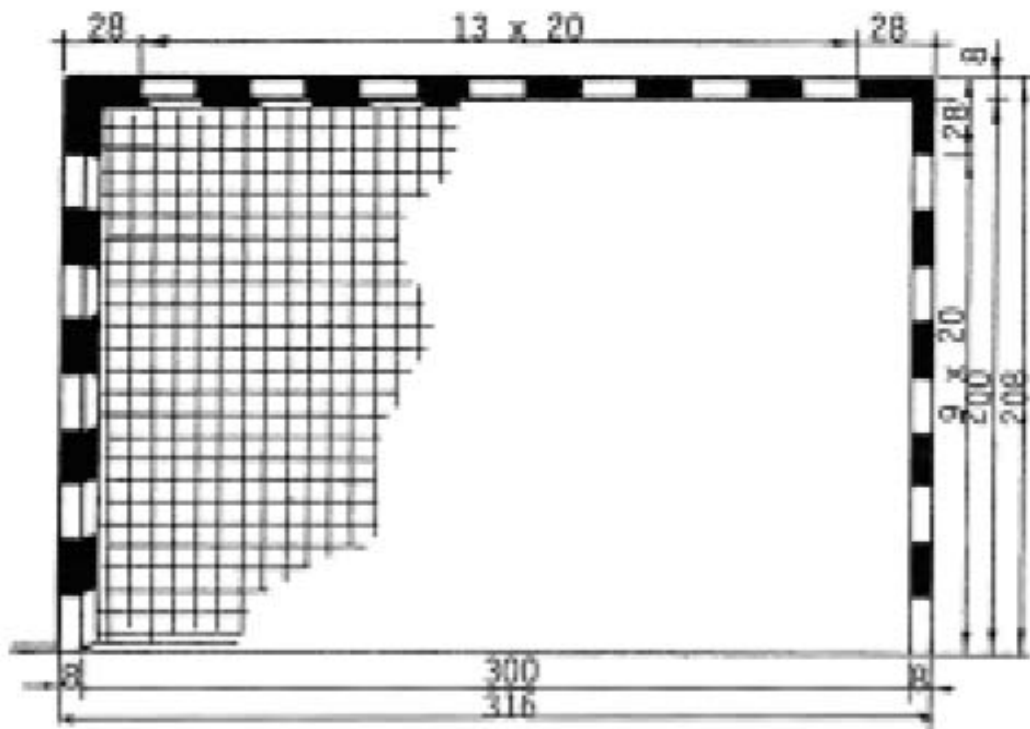
Gedetailleerde technische eisen voor het speeloppervlak en de doelen staan in de „Richtlijnen voor speeloppervlakken en doelen" vanaf blz. 76.

Figuur 1: Het speeloppervlak

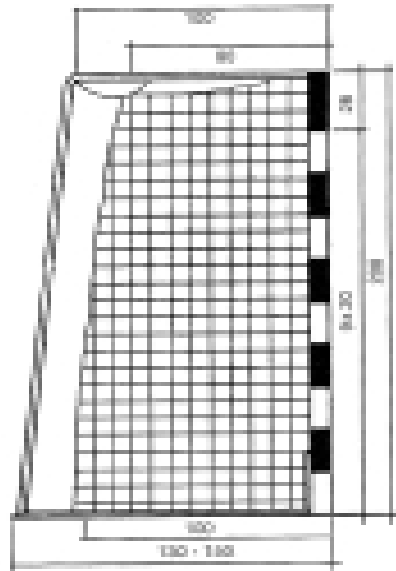

Alle maten zijn in cm aangegeven.
Doelgebied: zie ook fig. 5 blz. 79

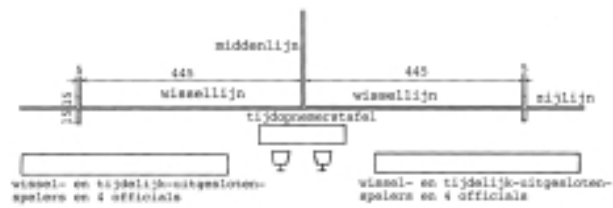
Figuur 2a: Het doel

Figuur 2b: Het doel : zijaanzicht

Figuur 3: Wissellijnen en wisselzones

De tijdopnemerstafel en de spelersbanken moeten zodanig geplaatst zijn, dat de wissellijnen voor de tijdopnemer/secretaris duidelijk zichtbaar zijn. De tafel zou dicht bij de zijlijn moeten staan dan de banken, op een afstand van minstens 50 cm tot de zijlijn.

Regel 2 Speeltijd, eindsignaal, time-out

Speeltijd

2:1 De normale speeltijd voor alle teams met spelers van 16 jaar en ouder bedraagt 2 x 30 minuten. De pauze is normaal 10 minuten.

De normale speeltijd voor jeugdteams van 12-16 jaar bedraagt 2 x 25 minuten, voor jeugdteams van 8-12 jaar 2 x 20 minuten. In beide gevallen is de pauze normaal 10 minuten.

2:2 Eindigt een wedstrijd na verloop van de normale speeltijd onbeslist, en moet tot een beslissing worden doorgespeeld, dan volgt na een pauze van 5 minuten een verlenging. Deze verlenging duurt 2 x 5 minuten met tussen de speelhelften een pauze van 1 minuut .

Is de wedstrijd na een eerste verlenging nog niet beslist, dan volgt na een pauze van 5 minuten een tweede verlenging van 2 x 5 minuten met tussen de speelhelften een pauze van 1 minuut .

Valt ook hier geen beslissing, dan is de winnaar in overeenstemming met de bepalingen van het betreffende wedstrijdreglement vast te stellen. Indien dit dient te gebeuren via 7m-worpen, dient onderstaande procedure gevolgd te worden.

**Toelichting:*

Indien de beslissing moet vallen via het nemen van 7m-worpen, zijn alle spelers die niet tijdelijk uitgesloten, gediskwalificeerd of definitief uitgesloten zijn op het einde van de speeltijd, gerechtigd om hieraan deel te nemen. Elk team wijst 5 spelers aan. Deze spelers voeren elk één worp uit, afwisselend met de spelers van het andere team. De teams zijn niet verplicht om vooraf de volgorde van de werpers vast te leggen. Doelverdedigers mogen vrij gekozen en gewisseld worden tussen de spelgerechtigde spelers. Spelers mogen als werpers, maar ook als doelverdediger aan het 7m-worpen deelnemen.

De scheidsrechters bepalen naar welk doel geworpen wordt. De scheidsrechters tossen en het winnende team kiest of zij de eerste of de laatste worp uitvoeren. De omgekeerde volgorde wordt gebruikt na de eerste vijf worpen elk, indien het werpen verder dient gezet omdat de score nog steeds onbeslist is.

Voor een dergelijke verderzetting, dient elk team opnieuw vijf spelers aan te duiden. Alle of sommige van hen mogen dezelfde zijn als in de eerste ronde. Deze werkwijze van aanduiden van telkens vijf spelers gaat door zolang het nodig is. De winnaar is nu echter bepaald van zodra er een doelpunt verschil is nadat beide teams een gelijk aantal worpen hebben uitgevoerd.

Spelers kunnen voor verdere deelname aan het 7m-worpen gediskwalificeerd worden, in geval van belangrijk of herhaald onsportief gedrag (16,13). Indien dit een speler betreft die net voor het werpen in een groep van vijf werd aangeduid, moet het team een andere werper aanduiden.

Eindsignaal

2:3 De speeltijd begint met het fluitsignaal voor de beginworp door de scheidsrechter en eindigt met het automatische eindsignaal van de elektronische muurtijd klok, of met het eindsignaal van de tijdopnemer. Weerklinkt er geen dergelijk signaal dan fluit de scheidsrechter om aan te geven dat de speeltijd voorbij is (17:9).

** Toelichting:*

Indien er geen elektronische muurtijd klok met automatisch eindsignaal voorhanden zou zijn, bedient de tijdopnemer zich van een tafel- of handchronometer en beëindigt met het eindsignaal het spel (18:2, alinea 2).

2:4 Spelregelovertradingen en onsportief gedrag, begaan vóór of tijdens het weerklinken van het eindsignaal (pauze of wedstrijdende, ook tijdens de verlengingen) moeten worden bestraft, ook als de hieruit voortvloeiende vrije worp (volgens 13:1) of 7m-worp pas na het weerklinken van dit signaal kan uitgevoerd worden.

Zo ook, dient de worp hernomen te worden, indien het eindsignaal (voor de pauze of het einde van de wedstrijd, ook tijdens de verlengingen) weerklinkt tijdens de uitvoering van de vrije worp of de 7m-worp of wanneer de bal al in de lucht is.

In beide gevallen, beëindigen de scheidsrechters het spel eerst na de nog uit te voeren vrije worp of 7m-worp, waarvan het resultaat moet worden afgewacht.

2:5 Voor vrije worpen uitgevoerd (of opnieuw uitgevoerd) onder regel 2:4, gelden speciale beperkingen met betrekking tot de posities van spelers en vervangers. Als uitzondering op de normale wisselflexibiliteit in regel 4:4, is de enige toegelaten spelerswissel deze van één speler van het werpende team. Overtradingen worden bestraft volgens regel 4:5, 1e paragraaf. Bovendien moeten alle medespelers van de werper minstens 3 meter verwijderd zijn van de werper, en zich buiten de vrije worplijn van de tegenstrever bevinden (13:7, 15:6, zie ook Verduidelijking 1). De opstelling van de verdedigende spelers is aangeduid in regel 13:8.

2:6 Spelers en teamofficials blijven onderworpen aan persoonlijke bestraffing voor inbreuken of onsportief gedrag tijdens de uitvoering van de vrije worp of de 7m-worp in de omstandigheden beschreven in regel 2:4-5. Een spelregelovertrading bij de uitvoering van een dergelijke worp kan echter geen vrije worp in de andere richting tot gevolg hebben.

2:7 Stellen de scheidsrechters vast, dat het spel door de tijdopnemer te vroeg werd beëindigd (pauze of einde van de wedstrijd, ook in de verlengingen), dan zijn zij verplicht de spelers op het speeloppervlak te houden en de resterende speeltijd te laten uitspelen.

Bij het hervatten van het spel blijft dat team in het bezit van de bal, welk op het tijdstip van het te vroeg weerklinken signaal in het bezit was van de bal. Was de bal niet in het spel, dan wordt het spel met de aan de spelsituatie overeenstemmende worp voortgezet, anders volgens spelregel 13:4 a-b met vrije

worp.

Eindigde de eerste speelhelft van een wedstrijd (of een verlenging) te laat, dan moet de tweede speelhelft met de te lang gespeelde tijd worden bekort. Eindigde de tweede speelhelft van een wedstrijd (of een verlenging) te laat, dan kunnen de scheidsrechters niets meer aan die situatie veranderen.

Time-out

2:8 In volgende situaties is een time-out verplicht:

- a) tijdstraf, diskwalificatie, definitieve uitsluiting
- b) team-time-out
- c) fluitsignaal van de tijdopnemer of de technische gedelegeerde
- d) noodzakelijke ruggespraak tussen de scheidsrechters overeenkomstig spelregel 17:7.

Een time-out wordt doorgaans ook gegeven in bepaalde andere situaties, afhankelijk van de omstandigheden (Verduidelijking 2) .

Spelregelovertredingen tijdens een time-out hebben dezelfde gevolgen als spelregelovertredingen tijdens de speeltijd (16:13, alinea 1).

2:9 In principe bepalen de scheidsrechters wanneer de tijd gestopt of gestart moet worden bij een time-out. De onderbreking van de speeltijd dient de tijdopnemer aangegeven te worden door middel van drie korte fluitsignalen en het handgebaar nr 16.

Echter, in het geval van verplichte time-outs waarbij het spel onderbroken werd door een fluitsignaal van de tijdopnemer of de waarnemer (2:8b-c), dient de tijdopnemer de officiële klok onmiddellijk te stoppen, zonder de bevestiging van de scheidsrechters af te wachten.

Na een time-out (15:5b) moet het spel altijd met een fluitsignaal worden hernomen.

**Toelichting:*

Een fluitsignaal van de tijdopnemer/waarnemer stopt effectief het spel. Zelfs indien de scheidsrechters (en de spelers) zich niet onmiddellijk realiseren dat het spel gestopt is, zal elke actie op het veld, na het fluitsignaal, ongeldig zijn. Dit betekent dat indien er een doelpunt gescoord werd na het fluitsignaal van de tafel, het doelpunt moet afgekeurd worden. Op dezelfde wijze is een beslissing tot het toekennen van een worp aan een team (7m-worp, vrije worp, inworp, beginworp of uitworp) ongeldig. Het spel dient daarentegen hernomen te worden met een worp aangepast aan de situatie die bestond op het ogenblik van het fluitsignaal van de tijdopnemer/waarnemer. (Men dient in gedachte te houden dat de typische reden voor de interventie een team-time-out is of een foutieve wissel)

Echter, elke persoonlijke bestraffing door de scheidsrechters gegeven tussen

het tijdstip van het fluitsignaal van de tafel en het tijdstip dat de scheidsrechters de actie stoppen, blijft geldig. Dit is van toepassing ongeacht het type van inbreuk en ongeacht de ernst van de bestraffing.

2:10 Elk team heeft het recht op een 1-minuut team-time-out per speelhelft van de normale speeltijd, maar niet tijdens de verlengingen (Verduidelijking 3).

Regel 3 De bal

- 3:1** De bal bestaat uit een omhulsel van leder of kunststof. Hij moet rond zijn. Het buitenmateriaal van de bal mag niet glanzend of glad zijn (17:3).
- 3:2** De verschillende teamcategorieën moeten volgende balgrootten, d.w.z. omtrek en massa gebruiken:
- 58-60 cm en 425-475 g (IHF-grootte 3) voor heren en mannelijke jeugd (16 jaar en ouder);
 - 54-56 cm en 325-375 g (IHF-grootte 2) voor dames en vrouwelijke jeugd (14 jaar en ouder) en mannelijke jeugd (12 tot 16 jaar);
 - 50-52 cm en 290-330 g (IHF-grootte 1) voor vrouwelijke jeugd (8 tot 14 jaar) en mannelijke jeugd (8 tot 12 jaar).

** Toelichting:*

In het „IHF-balreglement" staan de technische vereisten waaraan ballen, die bij alle officiële internationale wedstrijden gebruikt worden, moeten voldoen.

De afmetingen en de massa van de ballen, te gebruiken bij "minihandbal" werden in deze spelregel niet opgenomen.

- 3:3** Bij elke wedstrijd moeten er minstens twee ballen voorhanden zijn. Tijdens het wedstrijdverloop moeten aan de wedstrijdtafel de reserveballen direct beschikbaar zijn. De ballen moeten overeenstemmen met spelregels 3:1-2.
- 3:4** De scheidsrechters beslissen wanneer een reservebal in het spel gebracht moet worden. In dit geval moeten zij de reservebal zo vlug mogelijk in het spel brengen, teneinde een zo kort mogelijke onderbreking te krijgen en een time-out te vermijden.

Regel 4 Het team, uitwisselen, uitrusting

Het team

4:1 Een team bestaat uit ten hoogste 14 spelers.

Ten hoogste 7 spelers mogen zich gelijktijdig op het speelloppervlak bevinden. De overige spelers zijn wisselers.

Het team moet tijdens het ganse wedstrijdverloop een speler op het speelloppervlak aanwijzen als doelverdediger. Een speler, die als doelverdediger aangewezen werd, kan op elk ogenblik als veldspeler meespelen. Eveneens kan een veldspeler op elk ogenblik de plaats van de doelverdediger innemen (let op spelregels 4:4 en 4:7).

Bij het begin van een wedstrijd moeten zich minstens 5 spelers op het speelloppervlak bevinden.

Het aantal spelers van een team mag tijdens het wedstrijdverloop - inbegrepen de verlengingen - op elk ogenblik tot 14 spelers worden aangevuld.

Daalt het aantal spelers van een team op het speelloppervlak tot minder dan 5, kan toch worden doorgespeeld. Het ligt bij de scheidsrechters om te oordelen, of en wanneer het nodig is een wedstrijd te staken (17:12).

4:2 Een team mag tijdens een wedstrijd hoogstens 4 teamofficials aanwijzen. Deze teamofficials mogen tijdens de wedstrijd niet vervangen worden. Een van hen moet als "teamverantwoordelijke" aangewezen worden. Alleen deze official heeft het recht de tijdopnemer/secretaris en eventueel de scheidsrechters aan te spreken (uitgezonderd Verduidelijking 3:team-time-out).

In het algemeen is het een teamofficial niet toegelaten om tijdens de wedstrijd het speelloppervlak te betreden. Een inbreuk tegen deze regel moet als onsportief gedrag bestraft worden (8:4, 16:1d, 16:3d en 16:6a). Het spel moet met een vrije worp voor de tegenpartij worden hernomen (13:1a-b; Verduidelijking 9).

De "teamverantwoordelijke" dient er voor te zorgen dat, eenmaal de wedstrijd begonnen is, geen andere personen dan de (maximum 4) geregistreerde officials en de spelers die spelgerechtigd zijn (zie 4:3) aanwezig zijn in de wisselzone. Anders dient hij hiervoor wegens onsportief gedrag, progressief bestraft te worden (16:1c, 16:3d en 16:6a).

4:3 Een speler of teamofficial is gerechtigd om deel te nemen aan een wedstrijd, als hij bij het beginsignaal aanwezig en op het wedstrijdformulier is ingeschreven.

Spelers/teamofficials die na het wedstrijdbegin aankomen moeten van de tijdopnemer/secretaris de gerechtigdheid tot deelname verkrijgen en op het wedstrijdformulier worden ingeschreven.

Een speler die tot deelname gerechtigd is kan te allen tijde over de eigen wissellijn het speeloppervlak betreden (let op spelregels 4:4 en 4:6).

De “teamverantwoordelijke” dient er voor te zorgen dat enkel spelers die spelgerechtigd zijn, op het speelveld komen. Anders dient hij hiervoor wegens onsportief gedrag, progressief bestraft te worden (13:1a-b, 16:1c, 16:3d en 16:6a; zie echter Verduidelijking 9).

Het wisselen van spelers

4:4 Wisselers mogen te allen tijde en herhaaldelijk op het speeloppervlak komen (zie echter spelregel 2:5), zonder melding aan de tijdopnemer/secretaris, op voorwaarde dat de te vervangen spelers het speeloppervlak hebben verlaten (4:5).

De spelers betrokken bij het wisselen dienen het speeloppervlak steeds te verlaten en te betreden over de eigen wissellijn (4:5). Dit geldt eveneens voor het wisselen van de doelverdediger (4:7 en 14:10).

De wisselregels zijn ook bij een time-out (uitgezonderd team-time-out) geldig.

- *Toelichting:*

Het doel van het concept van de “wissellijn” is eerlijke en ordelijke wisselingen te garanderen. Het is niet de intentie om bestraffingen te veroorzaken in andere situaties, waar de speler over de zijlijn of over de buitendoellijn stapt op een onschuldige wijze en zonder enige intentie om een voordeel te behalen (vb. water halen of een handdoek op de bank net buiten de wisselzone, of het speeloppervlak op sportieve wijze verlaten bij een tijdelijke uitsluiting en de zijlijn kruisen aan de bank maar net buiten de 15 cm lijn). Tactisch en onrechtmatig gebruik van de zone buiten het speeloppervlak wordt afzonderlijk behandeld in spelregel 7:10.

4:5 Het foutief wisselen dient bestraft te worden met een tijdelijke uitsluiting voor de speler die de overtreding beging. Wisselen in een bepaalde situatie meerdere spelers van eenzelfde team foutief, dan moet slechts de eerste speler die een spelregelovertreding beging, worden bestraft.

De wedstrijd wordt met een vrije worp voor de tegenpartij hervat (13:1a-b; zie echter Verduidelijking 9).

4:6 Betreedt een bijkomende speler het speeloppervlak zonder uitwisselen of grijpt een speler onrechtmatig vanuit de wisselzone in het spelgebeuren in, dan krijgt deze speler een 2-minutenstraf. Het team moet voor de volgende twee minuten op het speeloppervlak met een speler gereduceerd worden (afgezien van het feit dat de bijkomend opgekomen speler het speeloppervlak moet verlaten).

Betreedt een tijdelijk uitgesloten speler tijdens zijn tijd van uitsluiting het speeloppervlak, dan krijgt hij opnieuw een 2-minutenstraf. Deze tijdelijke uitsluiting begint onmiddellijk en het team moet voor de resterende straftijd van de eerste tijdelijke uitsluiting op het speeloppervlak verder gereduceerd worden.

De wedstrijd wordt in beide gevallen met een vrije worp voor de tegenpartij hervat (13:1a-b; zie ook Verduidelijking 9).

Uitrusting

4:7 Alle veldspelers van een team moeten gelijke sportkleding dragen. De combinaties van kleur en design van beide teams moeten zich duidelijk van elkaar onderscheiden. Alle spelers van eenzelfde team die als doelverdediger ingezet worden, moeten dezelfde kleur dragen, kleur die zich van de kleuren van de veldspelers van beide teams en van de doelverdediger van de tegenpartij onderscheidt (17:3).

4:8 De spelers moeten op de rug minstens 20 cm en op de borst minstens 10 cm hoge cijfers dragen. Deze zouden nummers van 1 tot 20 moeten zijn.

De kleur van de cijfers moet duidelijk afsteken tegen de kleur en het design van de sportkleding.

4:9 De spelers moeten sportschoenen dragen.

Het dragen van voorwerpen, welke de spelers in gevaar kunnen brengen, is niet toegestaan. Dit omvat bv. hoofdbescherming, gezichtsmasker, armbanden, polsuurwerken, ringen, zichtbare piercings, halssnoeren of kettingen, oorsieraden, brillen zonder band om de bril op zijn plaats te houden of met vast montuur, evenals andere voorwerpen welke een gevaar kunnen opleveren (17:3). Platte ringen, smalle oorringen en zichtbare piercings kunnen toegelaten worden, voor zover ze door een tape afgedekt zijn en geen gevaar meer inhouden voor de andere spelers. Het dragen van hoofdbanden uit zacht elastisch materiaal is toegelaten.

Spelers die aan deze voorwaarden niet voldoen, mogen niet meespelen zolang het probleem niet verholpen is.

4:10 Een speler die bloedt, of bloed op het lichaam of op de sportkleding heeft, moet het speeloppervlak onmiddellijk en vrijwillig (door een normale wisseling) verlaten, om het bloeden te stoppen, de wonde te bedekken en het lichaam en de sportkleding te reinigen. Eerst daarna mag hij het speeloppervlak terug betreden.

Een speler, die de aanwijzingen van de scheidsrechters in verband met deze bepaling niet opvolgt, maakt zich schuldig aan onsportief gedrag (8:4, 16:1d en 16:3c).

4:11 Bij een verwonding mogen de scheidsrechters, (met handgebaar 16 en 17) tijdens een time-out, twee deelnamegerechtigde personen van een team de toelating geven het speeloppervlak te betreden, uitsluitend om een gekwetste speler van hun team te verzorgen.

Indien bijkomende personen het speeloppervlak betreden, nadat er reeds twee personen het speeloppervlak hebben betreden, dient dit bestraft als een foutief betreden van het speeloppervlak in het geval van een speler volgens regel 4:6 en 16:3a, en in het geval van een teamofficial volgens regel 4:2, 6:1c, 16:3d, 16:6a. Een persoon die toelating kreeg om het speeloppervlak te betreden, maar in plaats van de gekwetste bij te staan, instructies geeft aan de spelers, tegenstrevers of scheidsrechters benadert enz., dient beschouwd te worden als schuldig aan onsportief gedrag (16:1c, 16:3c-d en 16:6a).

Regel 5 De doelverdediger

Het is de doelverdediger **toegestaan** :

- 5:1** in het doelgebied, bij het afweren, de bal met alle lichaamsdelen aan te raken;
- 5:2** zich in het doelgebied met de bal, ongeacht de voor veldspelers geldende beperkingen,(regels 7:2-4, 7:7) te bewegen. Hij mag echter de uitvoering van de uitworp niet vertragen (6:4-5, 12:2 en 15:5b);
- 5:3** het doelgebied zonder bal te verlaten, om op het speelveld mede te spelen. Voor hem gelden in dat geval de spelregels voor de op het speelveld spelende spelers.

Het doelgebied geldt als verlaten, zodra de doelverdediger met een deel van het lichaam de grond buiten de doelgebiedlijn aanraakt;

- 5:4** het doelgebied met de niet onder controle gebrachte bal te verlaten, en hem in het speelveld verder te spelen.

Het is de doelverdediger **niet toegestaan** :

- 5:5** bij het afweren de tegenspeler in gevaar te brengen (8:2, 8:5);
- 5:6** het doelgebied met de onder controle gebrachte bal te verlaten (vrije worp overeenkomstig 6:1, 13:1a en 15:7, 3^e paragraaf indien de uitworp werd gegeven met een fluitsignaal, in het andere geval gewoon hernemen van de worp volgens 15:7, 2^e paragraaf; zie echter de interpretatie van voordeel in 15:7 indien de doelverdediger de bal zou verliezen buiten het doelgebied na de doelgebiedlijn overschreden te hebben met de bal in de hand);
- 5:7** zolang hij zich in zijn doelgebied bevindt, de bal die buiten het doelgebied op de grond ligt of rolt, aan te raken (6:1, 13:1a);
- 5:8** de bal die buiten het doelgebied ligt of rolt in het doelgebied te halen (6:1, 13:1a);
- 5:9** met de bal van het speelveld in het doelgebied terug te gaan (6:1, 13:1a);
- 5:10** de bal die zich in de richting van het speelveld beweegt of de bal die in het doelgebied ligt met het onderbeen of de voet aan te raken (13:1a);
- 5:11** bij de uitvoering van een 7m-worp, de doelverdedigergrenslijn (4m-lijn) of het verlengde ervan aan elk van beide kanten, te overschrijden, voordat de bal de hand van de werper heeft verlaten (14:9).

* Toelichting :

Zolang de doelverdediger een voet achter of op de doelverdedigergrenslijn (4m-lijn) op de grond houdt, is het hem toegestaan de andere voet of een ander lichaamsdeel in de lucht over dit lijnstuk te bewegen.

Regel 6 Het doelgebied

6:1 Het doelgebied mag alleen door de doelverdediger worden betreden (zie echter 6:3). Het doelgebied, de doelgebiedlijn inbegrepen, is betreden wanneer het door een veldspeler met een deel van het lichaam wordt aangeraakt.

6:2 Bij het betreden van het doelgebied door een veldspeler wordt als volgt beslist :

- a) uitworp, wanneer een speler van het aanvallende team het doelgebied betreedt in bezit van de bal of zonder de bal, en hierdoor een voordeel behaalt (12:1).
- b) Vrije worp, wanneer een veldspeler van het verdedigende team het doelgebied betreedt, en daardoor een voordeel ontstaat, en geen duidelijke scorekans vrijdelt (13:1b; zie ook verduidelijking n°5:1).
- c) 7m-worp, als een verdedigende veldspeler door het betreden van het doelgebied een duidelijke scorekans vrijdelt (14:1a).

6:3 Het betreden van het doelgebied wordt niet bestraft :

- a) als een speler, na het afspelen van de bal, het doelgebied betreedt, voor zover dit voor de tegenspeler geen nadeel oplevert.
- b) als een speler van een van de teams zonder bal het doelgebied betreedt en zich daardoor geen voordeel verschaft.

6:4 De bal wordt beschouwd als “buiten het spel”, wanneer de doelverdediger de bal met de handen onder controle heeft in het doelgebied (12:1). De bal moet terug in het spel gebracht worden met een uitworp (12:2).

6:5 De in het doelgebied rollende bal blijft “in het spel” en is in het bezit van het team van de doelverdediger. Enkel de doelverdediger mag de bal aanraken. Neemt de doelverdediger de bal op, dan is de bal “uit het spel” en moet de doelverdediger de bal volgens 6:4 en 12:1-2 weer in het spel brengen (zie echter 6:7b). Raakt een medespeler van de doelverdediger de in het doelgebied rollende bal, dan dienen de scheidsrechters een vrije worp toe te kennen (13:1a) (zie echter 14:1a, in verbinding met Verduidelijking 8c). Raakt een speler van het andere team de bal aan, moet een uitworp (12:1(iii)) toegekend worden.

De bal is “uit het spel” zodra hij in het doelgebied blijft liggen (12:1 (iii)). In deze situatie is het team van de doelverdediger in balbezit en enkel de doelverdediger mag de bal aanraken. Hij moet de bal weer in het spel brengen volgens 6:4 en 12:1-2 (zie echter 6:7b). Raakt een speler van één van beide teams de bal aan, blijft de spelherneming steeds met een uitworp (12:1-2e paragraaf, 13:3).

Bevindt de bal zich in de lucht boven het doelgebied, dan mag hij echter worden gespeeld.

- 6:6** Raakt een speler van het verdedigende team bij het afweren de bal, en wordt deze daarna door de doelverdediger gehouden, of blijft deze in het doelgebied liggen, dan gaat het spel met een uitworp verder (6:4-5).
- 6:7** Wanneer de bal in het eigen doelgebied teruggespeeld wordt, moet als volgt worden beslist :
- a) doelpunt, wanneer de bal in het doel terecht komt ;
 - b) vrije worp, wanneer de bal in het doelgebied blijft liggen of als de doelverdediger de bal aanraakt en deze niet in het doel geraakt (13:1a-b);
 - c) inworp, als de bal de buitendoellijn passeert (11:1);
 - d) doorspelen, als de bal het doelgebied doorkruist en terug in het speelveld keert, zonder dat de doelverdediger deze aanraakt.
- 6:8** De uit het doelgebied in het speelveld terugkerende bal blijft in het spel.

Regel 7 Het spelen van de bal, passief spel

Het spelen van de bal

Het is toegestaan :

- 7:1** de bal, met gebruikmaking van handen (open of gesloten), armen, hoofd, romp, dijbenen en knieën te werpen, te vangen, te stoppen, te stoten of te slaan;
- 7:2** de bal hoogstens 3 seconden vast te houden, ook als deze op de grond ligt (13:1a);
- 7:3** met de bal ten hoogste 3 passen te doen (13:1a). Een pas geldt als gedaan :
- a) als een speler met beide voeten op de grond, één voet optilt en hem weer neerzet, of één voet van een plaats naar een andere beweegt ;
 - b) als een speler met slechts één voet de grond raakt, de bal vangt en daarna met de andere voet de grond aanraakt ;
 - c) als een speler na een sprong met slechts één voet de grond raakt en daarna op dezelfde voet opspringt of de grond met de andere voet aanraakt ;
 - d) als een speler na een sprong met beide voeten tegelijkertijd de grond raakt en daarna één voet optilt en terug neerzet of een voet van een plaats naar een andere beweegt.

** Toelichting:*

Wordt een voet van een plaats naar een andere bewogen, en de tweede voet wordt aangesloten, dan geldt dit gezamenlijk slechts als een pas.

- 7:4** de bal zowel ter plaatse als in de loop:
- a) éénmaal op de grond te stuiten en met één of beide handen terug te vangen ;
 - b) herhaaldelijk met één hand op de grond te stuiten of over de bodem te rollen en daarna met één of beide handen terug te vangen respectievelijk op te rapen.

Zodra de bal daarna met één of beide handen wordt vastgepakt, moet hij binnen de 3 seconden, respectievelijk na ten hoogste 3 passen (13:1a) worden afgespeeld.

Het stuiten of tippen van de bal begint eerst dan, wanneer de speler met een of ander lichaamsdeel de bal aanraakt en hem in de richting van de grond leidt.

Wanneer de bal een andere speler of het doel geraakt heeft, is opnieuw stuiten of tippen en terugvangen toegestaan (zie echter 14:6).

7:5 de bal van de ene hand in de andere hand over te nemen;

7:6 de bal knielend, zittend of liggend op de grond verder te spelen; dit betekent dat het toegestaan is om een worp (zoals een vrije worp) uit te voeren, vanuit zo een positie, indien de vereisten van regel 15:1 vervuld zijn, inclusief de vereiste om een deel van een voet constant in contact te hebben met de grond.

Het is niet toegestaan :

7.7 Na de bal onder controle gebracht te hebben, de bal meer dan éénmaal aan te raken, zonder dat deze ondertussen de grond, een andere speler of het doel heeft aangeraakt (13:1a-b). De bal meer dan éénmaal aanraken wordt echter niet bestraft, indien de speler een vangfout begaat, d.i. wanneer de bal, bij een poging om hem te vangen of tegen te houden, niet onder controle wordt gebracht.

7:8 de bal met het onderbeen of voet aan te raken, uitgezonderd wanneer de speler wordt aangeworpen door een tegenspeler (13:1a-b).

7:9 Raakt de bal een scheidsrechter die op het speelloppervlak staat, gaat het spel gewoon verder.

7:10 Indien een speler in balbezit zich met een of beide voeten buiten het speelloppervlak beweegt (terwijl de bal nog binnen het speelloppervlak is), om bijvoorbeeld een verdedigende speler te omspelen, moet hiervoor een vrije worp aan de tegenstrever worden toegekend (13:1a).

Indien een speler van het team in balbezit, zonder bal een positie inneemt buiten het speelloppervlak, dienen de scheidsrechters de speler aan te manen om binnen het speelloppervlak te komen. Indien de speler hieraan geen gevolg geeft, of indien deze actie later door hetzelfde team herhaald wordt, dient een vrije worp toegekend te worden aan de tegenstrever (13:1a) zonder enige verdere waarschuwing. Zulke acties mogen niet leiden tot persoonlijke bestraffing volgens regels 8 en 16.

Passief spel

7:11 Het is niet toegelaten, de bal in het eigen team te houden, zonder dat een aanvalspoging of een poging om tot een worp naar het doel te komen, herkenbaar is. Ook is het niet toegelaten om herhaaldelijk de uitvoering te vertragen van een beginworp, vrije worp, inworp of uitworp voor het eigen team (zie Verduidelijking 4). Dit wordt beschouwd als passief spel, wat bestraft moet

worden met een vrije worp tegen het team dat in het bezit is van de bal, tenzij de passieve tendens stopt (13:1a).

De vrije worp wordt uitgevoerd op die plaats, waar de bal zich bevond bij de spelonderbreking.

7:12 Wordt een mogelijke tendens tot passief spel herkenbaar, dan wordt het waarschuwingsteken (gebaar 18) getoond. Dit geeft het team dat in het bezit is van de bal de gelegenheid haar manier van aanvallen te wijzigen, om het verlies van de bal te vermijden. Indien de manier van aanvallen na het tonen van het waarschuwingsteken niet verandert, of geen worp naar het doel wordt uitgevoerd, wordt tegen het team dat in het bezit is van de bal een vrije worp gegeven (zie Verduidelijking 4).

In bepaalde situaties (b.v. het bewust niet benutten van een duidelijke scorekans) kunnen de scheidsrechters ook zonder voorafgaand waarschuwingsteken, een vrije worp toekennen tegen het team dat in het bezit is van de bal.

Regel 8 Overtredingen en onsportief gedrag

Het is **toegelaten** :

- 8:1** a) armen en handen te gebruiken, om de bal te blokkeren of om in het bezit van de bal te komen;
- b) de tegenspeler de bal met een geopende hand vanuit elke richting weg te spelen;
- c) de tegenspeler met het lichaam te sperren, ook als hij niet in het bezit is van de bal;
- d) langs de voorzijde, met in een hoek gebogen armen, lichaamscontact met de tegenspeler te maken, hem zo te controleren en te begeleiden.

Het is **niet toegestaan** :

- 8:2** a) de tegenspeler de bal uit de handen te rukken of te slaan;
- b) de tegenspeler met de armen, handen of benen te sperren of hem weg te duwen;
- c) de tegenspeler te omklemmen of vast te houden (lichaam of uitrusting), te stoten, tegen hem aan te lopen of aan te springen;
- d) de tegenspeler, met of zonder bal, in gevaar te brengen.

- 8:3** Overtredingen van spelregel 8:2 kunnen voorkomen bij de strijd om de bal; overtredingen waarbij echter de actie hoofdzakelijk of uitsluitend gericht is naar de tegenstrever en niet naar de bal, dienen progressief bestraft te worden.

Dit betekent dat, bijkomend bij een vrije worp of een 7m-worp, er een nood bestaat voor een progressieve bestraffing, te beginnen met een waarschuwing (16:1b), gevolgd door toenemend strengere bestraffingen, zoals tijdelijke uitsluitingen (16:3b) en diskwalificaties (16:6f). (Onsportief gedrag is eveneens progressief te bestraffen, onder 16:1c, 16:3c en 16:6f).

Zoals aangegeven in de toelichting in regel 16:3, hebben de scheidsrechters echter het recht om te bepalen of een welbepaalde overtreding een onmiddellijke 2-minuten uitsluiting verdient, zelfs indien de speler vooraf geen waarschuwing kreeg.

- 8:4** Lichamelijke en verbale uitdrukkingsvormen die niet met de geest van de sportiviteit verenigbaar zijn, gelden als onsportief gedrag (voorbeelden : zie Verduidelijking 5). Dit geldt zowel voor spelers als teamofficials op het speelloppervlak of er buiten. Een progressieve bestraffing geldt ook in het geval van onsportief gedrag (16:1d, 16:3c-d en 16:6a).

- 8:5** Een speler, die de tegenspeler zo aanvalt dat hij diens gezondheid in gevaar zou brengen, moet worden gediskwalificeerd (16:6b), in het bijzonder als hij:
- a) een speler die zich in een werpactie bevindt van opzij of van achteren op de werparm slaat, of de werparm achteruit rukt;
 - b) een actie zo uitvoert, dat de tegenspeler aan het hoofd of de hals wordt getroffen;
 - c) met de voet, de knie of op een andere wijze het lichaam van de tegenspeler opzettelijk raakt; daartoe behoort ook het been uitsteken;
 - d) een tegenspeler bij het lopen of tijdens zijn sprong duwt of zo aanvalt, dat deze daardoor zijn lichaamsbeheersing verliest. Dit geldt ook, wanneer een doelverdediger zijn doelgebied bij een tegenaanval van de tegenpartij verlaat;
 - e) een verdediger bij een rechtstreeks naar het doel uitgevoerde vrije worp aan het hoofd treft. Als voorwaarde wordt gesteld dat de verdediger zich niet bewoog. Hetzelfde geldt als het hoofd van de doelverdediger bij de uitvoering van een 7m-worp wordt getroffen, ook hier, op voorwaarde dat de doelverdediger zich niet bewoog.

***Toelichting**

Zelfs een fout met een zeer kleine fysieke impact kan zeer gevaarlijk zijn en een zeer zwaar potentieel gevolg hebben, wanneer de timing van deze fout van die aard is dat de tegenstrever onverwacht gepakt wordt zonder enige kans om zich te verdedigen. De leidraad bij het bepalen of een diskwalificatie aangewezen is, moet niet het schijnbaar minieme lichaamscontact zijn, maar wel het risico dat de speler loopt.

8:6 Grof onsportief gedrag van een speler of teamofficial, op of buiten het speelloppervlak (voorbeelden zie Verduidelijking 6), moet met een diskwalificatie worden bestraft (16:6c).

8:7 Bij een „gewelddaad” tijdens de speeltijd moet de speler die de fout beging definitief worden uitgesloten (16:9-11). Een gewelddaad buiten de speeltijd (zie 16:13) leidt tot een diskwalificatie (16:6d; 16:14b). Een teamofficial, die schuldig is aan een gewelddaad wordt gediskwalificeerd (16:6e).

*** Toelichting:**

Een gewelddaad, in de zin van deze spelregel, wordt gedefinieerd als een buitengewoon krachtige en opzettelijke aanval naar het lichaam van een andere persoon (speler, scheidsrechter, tijdopnemer/secretaris, teamofficial, gedelegeerde, toeschouwer, enz.). Het betreft met andere woorden dus niet eenvoudig een reflexbeweging of het resultaat van onachtzame en overdreven methoden bij een poging tot verdedigen. Het spuwen op een ander persoon, zo dat deze persoon ook echt getroffen wordt, wordt specifiek beschouwd als een gewelddaad.

8:8 Overtredingen tegen spelregels 8:2-7 leiden tot een 7m-worp voor de tegenpartij (14:1), wanneer de overtreding direct - of indirect wegens de daardoor veroorzaakte onderbreking - een duidelijke scorekans voor de tegenpartij vrijdelt.

Anders leidt de spelregelovertrading tot een vrije worp voor de tegenpartij (13:1a-b, 13:2-3).

Regel 9 Het maken van een doelpunt

9:1 Een doelpunt is gemaakt als de bal de doellijn volledig is gepasseerd (fig. 4), en wanneer daarbij vóór of tijdens de worp geen fout tegen de spelregels werd begaan door de werper of zijn medespelers. De doelscheidsrechter bevestigt, door twee korte fluitsignalen en handgebaar 12, dat een doelpunt werd gemaakt.

Komt de bal in het doel, hoewel een speler van het verdedigende team een spelregelovertreiding heeft begaan, dan moet een doelpunt worden toegekend.

Heeft een scheidsrechter of de tijdopnemer het spel onderbroken voordat de bal de doellijn heeft overschreden, dan mag het doelpunt niet worden toegekend.

** Toelichting :*

Wordt de bal de weg naar het doel door een aan het spel niet betrokken persoon of ding (toeschouwer, enz.) succesvol verhinderd, moet een doelpunt worden toegekend, als de scheidsrechters overtuigd zijn, dat de bal anders in het doel zou zijn geraakt.

9:2 Als een doelpunt werd toegekend en de scheidsrechter voor de uitvoering van de beginworp heeft gefloten, kan het doelpunt niet meer worden geannuleerd (Zie echter regel 2:9 Toelichting)

Weerklinkt direct na een doelpunt en vóór de uitvoering van de beginworp het eindsignaal (pauze of wedstrijdende), dan moeten de scheidsrechters (zonder beginworp) duidelijk aangeven dat zij een doelpunt hebben toegekend.

** Toelichting :*

Een door de scheidsrechters toegekend doelpunt zou direct op het scorebord moeten worden aangetekend.

9:3 Het team, dat meer doelpunten heeft gescoord dan het andere, is winnaar. Onbeslist is het spel, als beide teams hetzelfde aantal doelpunten of geen doelpunt hebben gescoord (zie 2:2).

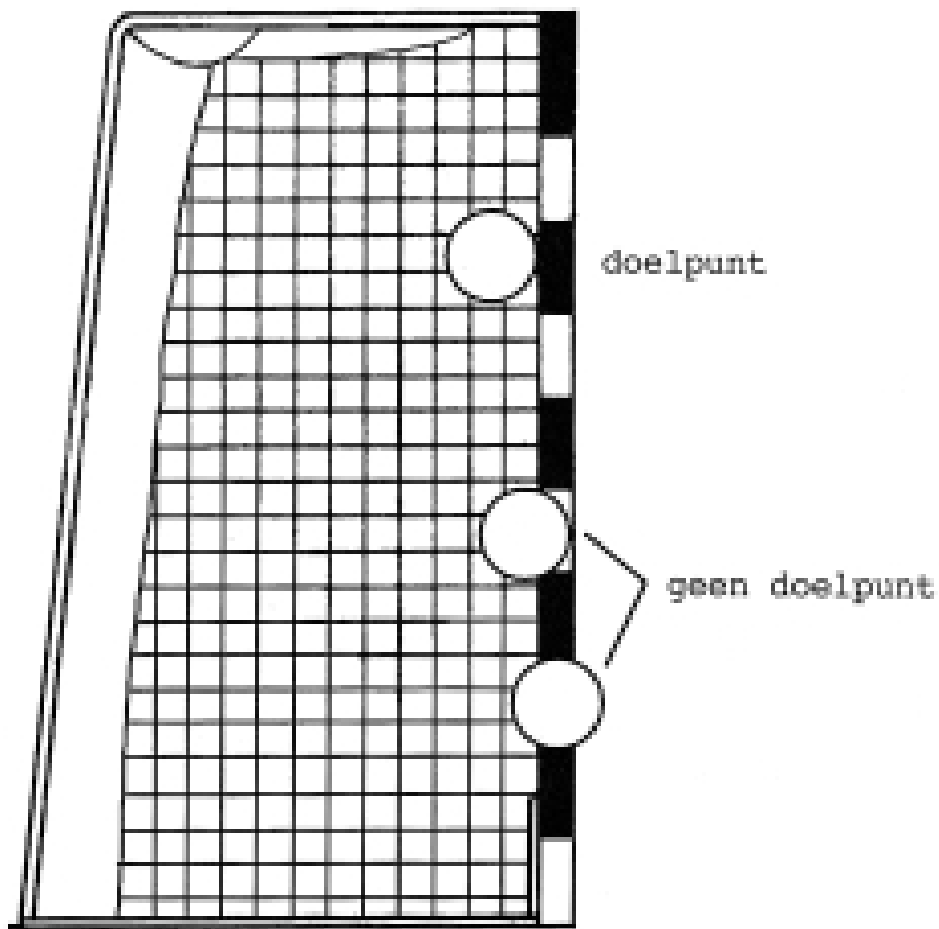

Fig. 4: Het maken van een doelpunt

Regel 10 De beginworp

10:1 Bij het begin van de wedstrijd wordt de beginworp uitgevoerd door dat team, dat bij de loting de bal heeft gekozen. Het andere team heeft het recht de speelveldhelft te kiezen. Kiest daarentegen het team dat bij het loten heeft gewonnen, de speelveldhelft, dan heeft het andere team de beginworp.

Bij het begin van de tweede speelhelft wisselen de teams van speelveldhelft. De beginworp wordt uitgevoerd door het team dat bij het begin van de wedstrijd de beginworp niet had.

Voor elke verlenging wordt opnieuw geloot, waarbij alle bepalingen van spelregel 10:1 gelden.

10:2 Na een doelpunt wordt het spel met een beginworp door dat team, waartegen het doelpunt werd gemaakt, hernomen (uitgezonderd 9:2, alinea 2).

10:3 De beginworp moet binnen de 3 seconden (13:1a, 15:7 3^e alinea) na het fluitsignaal vanuit het midden van het speelveld (met 1,5 m tolerantie naar beide zijden) in willekeurige richting worden uitgevoerd. De speler die de beginworp uitvoert moet met een voet op de middenlijn staan en met de andere voet op of achter de middenlijn (15:6), en in deze positie blijven tot de bal zijn hand heeft verlaten (13:1a; 15:7 3^e alinea, zie eveneens Verduidelijking 7).

De medespelers van de werper mogen de middenlijn vóór het fluitsignaal niet overschrijden (15:6).

10:4 Bij de beginworp aan het begin van elke speelhelft (en eventuele verlengingen) moeten alle spelers zich op de eigen speelveldhelft bevinden.

Bij de beginworp na een doelpunt kunnen de tegenspelers zich evenwel op beide speelveldhelften ophouden.

In beide gevallen mogen de tegenspelers echter niet dichterbij dan tot op 3 m van de speler die de beginworp uitvoert, naderen (15:4; 15:9, Verduidelijking 5:2b).

Regel 11 De inworp

- 11:1** Een inworp wordt toegekend wanneer de bal de zijlijn volledig heeft overschreden of wanneer een veldspeler van het verdedigende team de bal, vóór het passeren van de buitendoellijn van zijn team, het laatst heeft aangeraakt. Een inworp wordt eveneens toegekend wanneer de bal het plafond of een bevestiging boven het speeloppervlak aangeraakt heeft.
- 11:2** De inworp wordt zonder fluitsignaal (zie echter 15:5b) uitgevoerd door de tegenstrever van het team, waarvan de spelers de bal het laatst hebben aangeraakt, voor hij de zijlijn heeft overschreden of het plafond of een bevestiging boven het speeloppervlak aangeraakt heeft .
- 11:3** De inworp moet uitgevoerd worden op die plaats waar de bal de zijlijn heeft overschreden, of als de bal de buitendoellijn heeft gepasseerd, aan die kant en vanuit dit punt, waar de zijlijn en de buitendoellijn samenkomen. Voor een inworp toegekend nadat de bal het plafond of een bevestiging boven het speeloppervlak aangeraakt heeft, wordt de inworp genomen aan de zijlijn, op een plaats zo kort mogelijk bij de plaats waar de bal het plafond of een bevestiging boven het speeloppervlak aangeraakt heeft.
- 11:4** De uitvoerder van de inworp moet met een voet op de zijlijn staan (15:6), tot de bal zijn hand heeft verlaten (15:7 2^e en 3^e alinea, 13:1a). De plaats voor de tweede voet is vrij.
- 11:5** Bij het inwerpen mogen de spelers van het andere team niet dichterbij dan tot op 3 m afstand van de uitvoerder van de inworp naderen (15:4, 15:9, Verduidelijking 5:2b).

Zij mogen zich echter in alle gevallen direct aan de buitenkant van hun doelgebiedlijn opstellen, ook als de afstand tussen hen en de werper minder dan 3 m bedraagt.

Regel 12 De uitworp

12:1 Een uitworp moet worden toegekend als (i) een speler van het andere team het doelgebied betreedt in overtreding van regel 6:2a; (ii) de doelvdediger de bal in het doelgebied onder controle heeft gebracht of de bal in het doelgebied blijft liggen (regel 6:4-5); (iii) wanneer een speler van het andere team de bal aanraakt terwijl hij rolt of stilligt in het doelgebied (6:5); of (iv) wanneer de bal over de buitendoellijn gaat, nadat deze het laatst is aangeraakt door de doelvdediger of een speler van het andere team.

Dit betekent dat in al deze gevallen de bal wordt beschouwd als zijnde “niet in het spel”, en dat het spel hernomen wordt met een uitworp (13:3), als er sprake is van een spelregelovertrekking door het team van de doelvdediger, nadat de uitworp is toegekend en voordat deze is uitgevoerd.

12:2 De uitworp wordt door de doelvdediger zonder fluitsignaal van de scheidsrechter (uitgezonderd 15:5b) vanuit het doelgebied over de doelgebiedlijn uitgevoerd.

De uitworp geldt als uitgevoerd, als de door de doelvdediger gespeelde bal de doelgebiedlijn is gepasseerd.

De spelers van het andere team mogen zich weliswaar aan de doelgebiedlijn ophouden, maar mogen de bal eerst dan aanraken als hij de doelgebiedlijn volledig is gepasseerd (15:4, 15:9, Verduidelijking 5:2b).

Regel 13 De vrije worp

Beslissing tot vrije worp

13:1 Principieel onderbreken de scheidsrechters het spel en laten het door een vrije worp voor het andere team hervatten, wanneer :

- a. het team dat in balbezit is een spelregelovertreding begaat, die tot het verlies van de bal moet leiden (4:2-3, 4:5-6, 5:6-10, 6:5, 6:7b, 7:2-4, 7:7-8,7:10, 7-11, 8:8, 10:3, 11:4, 13:7, 14:4-7, 15-7 3^e alinea en 15:8);
- b. de tegestrevers van het in balbezit zijnde team een spelregelovertreding begaan, die ertoe leidt dat het team dat in balbezit is dit balbezit verliest (4:2-3, 4:5-6, 5:5, 6:2b, 6:7b, 7:8, 8:8).

13:2 De scheidsrechters zouden continuïteit in het spel moeten toelaten door te vermijden overijld het spel te onderbreken met een vrijeworpbeslissing.

Dit betekent dat de scheidsrechters overeenkomstig spelregel 13:1a geen vrije worp behoren toe te kennen wanneer het verdedigende team, direct na de door het aanvallende team begane spelregelovertrading, in balbezit komt.

Eveneens zouden de scheidsrechters overeenkomstig spelregel 13:1b eerst dan mogen ingrijpen, wanneer duidelijk is dat het aanvallende team het balbezit heeft verloren, of niet in staat is de aanval voort te zetten, wegens de door het verdedigende team begane spelregelovertrading.

Wanneer een persoonlijke bestraffing wegens een spelregelovertrading moet gegeven worden, kunnen de scheidsrechters het spel onmiddellijk onderbreken, wanneer dat voor het team die de spelregelovertrading niet beging geen nadeel oplevert. Anders zou de bestraffing moeten worden uitgesteld tot de gegeven situatie voorbij is.

Spelregel 13:2 geldt niet in het geval van overtredingen tegen spelregels 4:2-3 of 4:5-6, waar het spel onmiddellijk door een signaal van de tijdopnemer moet onderbroken worden.

13:3 Wanneer er een spelregelovertrading gebeurt, die overeenkomstig spelregel 13:1a-b normalerwijze tot een vrije worp zou leiden, als de bal niet in het spel is, wordt het spel hernomen met die worp die overeenstemt met de reden van de gegeven onderbreking.

13:4 Bijkomend aan de situaties overeenkomstig spelregel 13:1a-b wordt in bepaalde gevallen, waar het spel zonder spelregelovertrading van een team werd onderbroken (d.w.z. als de bal in het spel is), een vrije worp voor het hervatten van het spel gegeven :

- a) wanneer een team op het ogenblik van de onderbreking in het bezit is van de bal, behoudt zij het bezit van de bal;
- b) wanneer geen team in het bezit is van de bal, verkrijgt dit team dat het laatst in

het bezit was van de bal, opnieuw het bezit van de bal;

De "voordeelregel" overeenkomstig spelregel 13:2 geldt niet voor de in spelregel 13:4 aangehaalde situaties.

13:5 Wanneer een vrije worp toegekend wordt tegen het team, dat bij het fluitsignaal van de scheidsrechter in balbezit is, moet de speler die op dat ogenblik de bal heeft, deze onmiddellijk op de plaats waar hij zich bevindt op de grond laten vallen of neerleggen (16:3e).

Uitvoering van de vrije worp.

13:6 De vrije worp wordt onder normale omstandigheden zonder fluitsignaal van de scheidsrechter (uitgezonderd 15:5b) en, in principe, op die plaats waar de overtreding werd begaan uitgevoerd. De uitzonderingen op dit principe luiden als volgt :

In de onder 13:4a-b beschreven situaties wordt de vrije worp, na fluitsignaal, van die plaats uitgevoerd waar de bal zich op het ogenblik van de onderbreking bevond.

Wanneer een scheidsrechter of een technisch afgevaardigde (van de IHF of een continentale/nationale federatie) het spel wegens een spelregelovertreding door een speler of een teamofficial van het verdedigende team onderbreekt, en dit tot een vermaning of een persoonlijke straf leidt, dan moet de vrije worp uitgevoerd worden op die plaats waar de bal zich bij de spelonderbreking bevond, als dit een gunstiger plaats is dan de positie waar de overtreding gebeurde.

Dezelfde uitzondering als in voorgaande alinea geldt, wanneer een tijdopnemer het spel wegens een wisselfout of een onrechtmatig betreden, overeenkomstig spelregels 4:2-3 of 4:5-6, onderbreekt.

Zoals in spelregel 7:11 aangegeven, worden vrije worpen die wegens passief spel worden toegekend, van die plaats uitgevoerd, waar de bal zich bevond bij de spelonderbreking.

Niettegenstaande de basisprincipes en de volgorde van handelen beschreven in de voorafgaande alinea's, kan een vrije worp nooit in het eigen doelgebied van het team dat de worp uitvoert of vanuit de binnenkant van de vrije-worplijn van de tegenpartij worden uitgevoerd. In iedere situatie waar de plaats aangegeven in een van de voorafgaande alinea's toepasselijk is op een van deze gebieden, moet de ligging van de worpuitvoering verplaatst worden naar de meest dichtsbijzijnde plaats, onmiddellijk buiten het bepaalde gebied.

** Toelichting :*

Wanneer de correcte plaats van de vrije worp aan de vrije-worplijn van het verdedigende team ligt, moet de uitvoering principieel juist op die plaats gebeuren. Hoe verder die plaats echter van de vrije-worplijn van het

verdedigende team verwijderd ligt, des te groter mag de tolerantie zijn om de vrije worp op een korte afstand van de juiste plaats te laten uitvoeren. Deze tolerantie neemt geleidelijk toe tot 3 m, wat bij de uitvoering van een vrije worp direct buiten het eigen doelgebied van het werpend team het geval is.

De beschreven tolerantie geldt niet voor een overtreding tegen spelregel 13:5 indien de overtreding bestraft werd overeenkomstig Verduidelijking 5:3a. In zulke gevallen moet de uitvoering steeds vanaf de juiste plaats, waar de overtreding gebeurde, uitgevoerd worden.

13:7 Voordat een vrije worp is uitgevoerd mogen de spelers van het werpende team de vrije-worplijn van de tegenstander niet aanraken of overschrijden. Zie ook de speciale beperkingen onder regel 2:5.

De scheidsrechters moeten de positie corrigeren van spelers van het werpende team, die zich vóór de uitvoering van de vrije worp, bevinden tussen de doelgebied- en de vrije-worplijn, indien de niet correcte opstelling invloed heeft op het spel (15:3, 15:6). De vrije worp wordt dan na een fluitsignaal uitgevoerd (15:5b). Eenzelfde procedure is van toepassing (regel 15:7, 2^e alinea), wanneer spelers van het werpende team de verboden zone betreden tijdens de uitvoering van de vrije worp (vooraleer de bal de hand van de werper verlaten heeft), indien de uitvoering van de worp niet voorafgegaan werd door een fluitsignaal.

In geval de uitvoering van een vrije worp vrijgegeven werd via een fluitsignaal, en spelers van het aanvallende team de vrije worplijn aanraken of overschrijden, vóór de bal de hand van de werper heeft verlaten, moet een vrije worp worden toegekend aan het verdedigende team (15:7, 3^e alinea; 13:1a).

13:8 Bij de uitvoering van de vrije worp moeten de tegenspelers minstens 3 m van de werper verwijderd blijven. Bij de uitvoering van de vrije worp aan de vrije-worplijn mogen ze zich echter direct aan de buitenkant van hun doelgebiedlijn opstellen. Het verhinderen van de uitvoering van de vrije worp wordt bestraft overeenkomstig spelregel 15:9 en Verduidelijking 5:2b.

Regel 14 De 7m-worp

Toekenning van een 7m-worp

14:1 Een 7m-worp wordt toegekend bij :

- a) het tegen de spelregels verhinderen van een vrije doelkans op het ganse speloppervlak door een speler of teamofficial van de tegenpartij;
- b) een onterecht fluitsignaal bij een vrije doelkans;
- c) het vrijdelen van een vrije doelkans door het ingrijpen van een bij het spel niet betrokken persoon, bijvoorbeeld een toeschouwer die het speloppervlak betreedt of een speler doet stoppen door middel van een fluitsignaal (uitgezonderd in geval 9:1 Toelichting, van toepassing is) . Naar analogie, is deze regel ook van toepassing in het geval van "overmacht", zoals een plotse elektrische panne die het spel stopt precies op het ogenblik van de vrije doelkans.

Voor de definitie van een " vrije doelkans" zie Verduidelijking 8.

14:2 Indien een speler van het aanvallende team ondanks een spelregelovertreiding (14:1a) de volledige controle over de bal en over zijn lichaam behoudt, mag geen 7m-worp worden toegekend, ook als de speler nadien de vrije doelkans weggeeft.

In alle situaties, waarin de toekenning van een 7m-worp moet overwogen worden, zouden de scheidsrechters eerst dan moeten ingrijpen wanneer ze duidelijk kunnen vaststellen dat deze beslissing werkelijk gerechtvaardigd en noodzakelijk is. Indien de aanvalsspeler, ondanks het onrechtmatig ingrijpen van de verdedigers, een doelpunt scoort, bestaat er geen reden meer om een 7m-worp toe te kennen. Is daarentegen duidelijk herkenbaar, dat de speler werkelijk op grond van de spelregelovertreiding de controle over de bal of zijn lichaam heeft verloren, en de duidelijke doelkans hierdoor niet meer bestaat, dan moet een 7m-worp worden toegekend.

14:3 Bij het toekennen van een 7m-worp mogen de scheidsrechters een time-out geven, maar enkel indien er een belangrijke vertraging is, bijvoorbeeld als gevolg van een wissel van de doelverdedigers of van de werper, en indien een time-outbeslissing in overeenstemming is met de principes en de criteria bepaald in Verduidelijking 2.

Uitvoering van een 7m-worp

14:4 De 7m-worp moet na een fluitsignaal van de veldscheidsrechter, binnen de 3 seconden, als een worp naar het doel worden uitgevoerd (15:7, 3^e alinea; 13:1a).

- 14:5** De werper die de 7m-worp uitvoert, moet een positie innemen achter de 7m-lijn, maar maximaal 1m achter de lijn (15:1, 15:6). Na het fluitsignaal van de scheidsrechter, mag de werper de 7m-lijn niet aanraken of overschrijden, alvorens de bal zijn hand heeft verlaten (15:7, 3^e alinea; 13:1a).
- 14:6** Na de uitvoering van een 7m-worp mag de bal door de werper of een medespeler eerst dan opnieuw worden gespeeld nadat deze een tegenspeler of het doel heeft geraakt (15:7, 3^e alinea; 13:1a).
- 14:7** Bij de uitvoering van een 7m-worp moeten de medespelers van de werper zich buiten de vrije-worplijn bevinden, tot de bal de hand van de werper heeft verlaten (15:3, 15:6). Indien zij dit niet doen moet een vrije worp tegen het team dat de 7m-worp uitvoert worden toegekend (15:7, 3^e alinea; 13:1a).
- 14:8** Bij de uitvoering van een 7m-worp moeten de spelers van de tegenpartij zich buiten de vrije-worplijn bevinden en minstens 3 m van de 7m-lijn verwijderd zijn tot de bal de hand van de werper heeft verlaten. Indien zij dit niet doen moet, indien de bal niet in het doel gaat, de 7m-worp worden hernomen, maar er wordt geen persoonlijke bestraffing gegeven.
- 14:9** Overschrijdt de doelverdediger de doelverdedigergrenslijn, d.w.z. de 4 m-lijn (1:7, 5:11), voordat de bal de hand van de werper heeft verlaten, dan moet, indien geen doelpunt werd aangetekend, de 7m-worp worden hernomen, maar er wordt geen persoonlijke bestraffing aan de doelverdediger gegeven .
- 14:10** Zodra de werper zich met de bal in de hand op de juiste plaats bevindt, en klaar staat voor de uitvoering van de 7m-worp, is het wisselen van doelverdediger niet meer toegelaten. In deze situatie moet elke poging tot wisselen als onsportief gedrag worden bestraft (8:4, 16:1c, 16:3c).

Regel 15 Algemene richtlijnen voor uitvoering van worpen (beginworp, inworp, uitworp, vrije worp, 7m-worp)

De werper

- 15:1** Voor de uitvoering, moet de werper in de correcte opstelling staan zoals beschreven voor de worp. De bal moet zich in de hand van de werper bevinden (15:6). Tijdens de uitvoering, met uitzondering van de uitworp, moet de werper bij de worpuitvoering met een deel van één voet onafgebroken de grond raken tot de bal gelost wordt. De andere voet mag herhaaldelijk van de grond getild en terug neergezet worden (zie ook regel 7:6). De werper moet in de correcte opstelling blijven tot de worp is uitgevoerd (15:7, 2e en 3e alinea).
- 15:2** Een worp wordt beschouwd als uitgevoerd, wanneer de bal de hand van de werper verlaten heeft (zie echter 12:2).

De werper mag de bal pas dan terug aanraken, nadat deze door een andere speler is aangeraakt of het doel raakte (15:7, 15:8). Zie echter ook de verdere beperkingen voor situaties volgens 14:6.

Alle worpen kunnen direct tot een doelpunt leiden (uitgezonderd bij een uitworp waarbij geen "own-goal" kan gescoord worden, d.i. door de bal in zijn eigen doel te laten vallen).

De medespelers van de werper

- 15:3** De medespelers van de werper moeten een positie innemen zoals beschreven voor de desbetreffende worp (15:6).
- De spelers moeten in de correcte opstelling blijven tot de bal de hand van de werper verlaten heeft, met uitzondering van 10:3, 2^e alinea. De bal mag tijdens de uitvoering van de worp door de medespelers van de werper niet worden aangeraakt of overhandigd (15:7, 2^e en 3^e alinea).

De verdedigende spelers

- 15:4** De verdedigende spelers moeten een positie innemen zoals beschreven voor de desbetreffende worp en in de correcte opstelling blijven, tot de bal de hand van de werper verlaten heeft (15:9).

Bij de uitvoering van een begin-, in-, of vrije worp mag een verkeerde opstelling van de verdedigers door de scheidsrechters niet worden gecorrigeerd, als voor het aanvallende team bij directe uitvoering van de worp geen nadeel ontstaat. Ontstaat een nadeel, dan moet de verkeerde opstelling wel worden gecorrigeerd.

Fluitsignaal voor de hervatting

15:5 Het spel moet met een fluitsignaal van de scheidsrechters worden hervat:

a) altijd bij een beginworp (10:3) of een 7m-worp (14:4);

b) in het geval van een inworp, uitworp of vrije worp :

- bij hervatting van het spel na time-out;
- bij hervatting van het spel met een vrije worp volgens regel 13:4;
- bij talmen bij de worpuitvoering;
- na een correctie van de positie van de spelers;
- na een vermaning of waarschuwing.

De scheidsrechter kan het aangewezen vinden, om reden van duidelijkheid, bij om het even welke gelegenheid, voor het hernemen te fluiten.

In principe zal de scheidsrechter niet fluiten voor het hernemen van het spel indien de spelers de vereiste opstelling innemen volgens 15:1, 15:3 en 15:4 (Zie echter 13:7 2^e alinea en 15:4 2^e alinea). Fluit de scheidsrechter ondanks de verkeerde opstelling van de verdedigers voor de uitvoering van een worp, dan zijn deze spelers volledig gerechtigd om tot actie over te gaan.

Na het fluitsignaal moet de werper de bal binnen de 3 seconden spelen.

Sancties

15:6 Overtredingen door de werper of zijn medespelers, voorafgaandelijk aan de uitvoering van een worp, d.i. typisch in de vorm van een niet correcte opstelling of het aanraken van de bal door de medespelers, dienen aanleiding te geven tot een correctie (zie echter 13:7, 2e alinea).

15:7 De gevolgen van een overtreding door de werper of zijn medespelers (15:1-3) tijdens de uitvoering van een worp hangt in eerste instantie af van het feit of de uitvoering voorafgegaan werd door een fluitsignaal om te hernemen.

Bij een worpuitvoering zonder fluitsignaal moeten principieel alle fouten gecorrigeerd worden; aansluitend moet gefloten worden voor de spelhervatting. Het voordeelprincipe, naar analogie met regel 13:2 is hier echter van toepassing. Indien het team van de werper onmiddellijk het balbezit verliest na een niet correct uitgevoerde worp, dan wordt de worp gewoon als uitgevoerd beschouwd en gaat het spel verder.

In principe moet elke overtreding tijdens de uitvoering na een fluitsignaal, bestraft worden. Dit is in eerste instantie van toepassing, indien de werper springt tijdens

de uitvoering van de worp, de bal meer dan 3 seconden vast houdt, of de correcte opstelling verlaat voor de bal zijn hand verlaten heeft.

Dit is ook van toepassing wanneer de medespelers zich naar niet correcte opstellingen begeven na het fluitsignaal, maar vooraleer de bal de hand van de werper verlaat. (noteer 10:3, 2e alinea). In dergelijke gevallen, vervalt de initiële worp en wordt aan de tegenstrevers een vrije worp toegekend (13:1a) vanaf de plaats van de overtreding (zie echter regel 2:6). Het voordeelprincipe volgens regel 13:2 is van toepassing, m.a.w, indien het team van de werper de bal verliest vooraleer de scheidsrechters de kans hebben om in te grijpen, gaat het spel verder.

15:8 In principe moet elke overtreding tijdens de uitvoering van een aangefloten worp onmiddellijk worden bestraft. Hier worden de overtredingen bedoeld van spelregel 15:2, 2e alinea, waarbij de werper de bal een tweede maal aanraakt vooraleer deze werd aangeraakt door een andere speler of het doel. Dit kan onder de vorm van een dribbel of het opnieuw vangen van de bal nadat deze in de lucht is of op de vloer werd gelegd. Dit wordt bestraft met een vrije worp (13:1a) voor de tegenstrever. Zoals in het geval van 15:7 3e alinea is het voordeelprincipe van toepassing.

15:9 Verdedigende spelers die de uitvoering van een worp voor de tegenstrevers verhinderen, bv. door een niet correcte basisopstelling in te nemen of door aansluitend naar een niet correcte opstelling te bewegen, moeten bestraft worden, uitgezonderd zoals vermeld in regels 14:8, 14:9, 15:4 alinea 2 en 15:3 3e alinea. Dit is van toepassing ongeacht of het gebeurt voor de uitvoering of gedurende de uitvoering van de worp (voor de bal de hand van de werper verlaten heeft). Het is ook van toepassing ongeacht of de worp al dan niet voorafgegaan werd door een fluitsignaal voor het hernemen. Verduidelijking 5:2b is van toepassing samen met de regels 16:1c en 16:3c. Een worp die negatief beïnvloed werd door het ingrijpen van een verdediger, moet, in principe, herhaald worden.

Regel 16 De straffen

Waarschuwing

16:1 Een waarschuwing **kan** worden gegeven bij :

- a) spelregelovertredingen en soortgelijke inbreuken in het gedrag ten opzichte van de tegenspeler (5:5 en 8:2), die volgens spelregel 8:3 niet in de categorie van de "progressieve bestraffing" vallen.

Een waarschuwing **moet** worden gegeven bij :

- b) progressief te bestraffen spelregelovertredingen (8:3);
- c) onsportief gedrag door een speler of een teamofficial (8:4; verduidelijking 5:1-2).

*** Toelichting :**

Een individuele speler zou niet meer dan één waarschuwing en een team in totaal niet meer dan 3 waarschuwingen mogen krijgen. Daarna zou de bestraffing minstens een 2-minutenstraf moeten zijn.

Een speler die reeds tijdelijk werd uitgesloten, zou niet meer mogen worden gewaarschuwd .

Tegen de officials van een team zou in totaal niet meer dan één waarschuwing mogen worden uitgesproken.

16:2 De waarschuwing wordt de overtredende speler of official en de tijdopnemer/secretaris door de scheidsrechter kenbaar gemaakt door het omhoog houden van de gele kaart (gebaar nr. 13).

Tijdelijke uitsluiting

16:3 Een tijdelijke uitsluiting **moet** gegeven worden :

- a) bij foutief wisselen, indien een bijkomende speler het speelveld betreedt of indien een speler, tegen de spelregels in, tussenkomt in het spel vanuit de wisselzone (4:5-6);
- b) bij herhaalde overtredingen van het type dat progressief dient bestraft te worden (8:3; 16:1 Toelichting);
- c) bij herhaald onsportief gedrag van een speler op het speelloppervlak of daarbuiten (8:4; 16:1 Toelichting);
- d) bij onsportief gedrag van een van de teamofficials, nadat één van hen

daarvoor reeds een waarschuwing kreeg overeenkomstig spelregel 8:4 en 16:1c; zie regel 16:1 Toelichting;

- e) bij onsportief gedrag, dat telkens wanneer het zich voordoet, een 2-minuten uitsluiting rechtvaardigt (8:4; Verduidelijking 5:3); zie eveneens de toelichting bij regel 16:3;
- f) als een gevolg van de diskwalificatie van een speler of een teamofficial (16:8, 2^e alinea; zie echter 16:14b);
- g) bij onsportief gedrag van een speler voordat het spel hervat wordt, nadat hij net een tijdelijke uitsluiting heeft gekregen (16:12a).

* *Toelichting* :

In b), c) en d) wordt aangegeven dat de tijdelijke uitsluiting in deze gevallen in het algemeen bedoeld is voor herhaalde overtredingen of onsportief gedrag. De scheidsrechters hebben echter het recht om te bepalen of een bepaalde overtreding een onmiddellijke uitsluiting verrechtvaardigt, ook als de speler vooraf geen waarschuwing had gekregen en het team in het totaal nog geen drie waarschuwingen had.

Evenzo kan aan een teamofficial een tijdelijke uitsluiting gegeven worden, ook als tegen de officials van dit team vooraf geen waarschuwing werd uitgesproken. Het is echter niet mogelijk om aan de officials van een team, meer dan één 2-minuten straf te geven.

Wanneer overeenkomstig spelregel 16:3d tegen een teamofficial een 2 minuten straftijd werd uitgesproken, is het deze official toegelaten in de wisselzone te blijven en zijn functie uit te oefenen, op het speelloppervlak echter wordt de teamsterkte gedurende 2 minuten gereduceerd.

16:4 Een tijdelijke uitsluiting moet aan de speler of de teamofficial die de fout beging en de tijdopnemer/secretaris door de scheidsrechter, na time-out, duidelijk worden aangegeven door het tonen van het teken voor een tijdelijke uitsluiting, d.w.z. een omhoog gehouden gestrekte arm met twee opgestoken vingers (gebaar 14).

16:5 De tijdelijke uitsluiting geldt steeds voor een speeltijd van 2 minuten. De derde tijdelijke uitsluiting voor dezelfde speler leidt tot zijn diskwalificatie (16:6f).

Tijdens de tijd van uitsluiting mag de tijdelijk uitgesloten speler niet aan het spel deelnemen en het team mag hem op het speelloppervlak niet vervangen.

De tijd van uitsluiting begint met het fluitsignaal voor het hervatten van het spel.

Is de tijd van uitsluiting van een speler op het einde van de eerste speelhelft nog niet beëindigd, dan loopt deze van bij het begin van de tweede speelhelft verder. Hetzelfde geldt tussen de normale speeltijd en wedstrijdverlenging alsook gedurende verlengingen van de wedstrijd. Een niet beëindigde 2-minuten

uitsluiting op het einde van de verlengingen, betekent dat de speler niet gerechtigd is om aan een verdere beslissing deel te nemen, zoals een 7-meter werpen overeenkomstig de toelichting in 2:2.

Diskwalificatie

16:6 Een diskwalificatie **moet** uitgesproken worden :

- a) bij onsportief gedrag van een van de officials van een team, nadat zij vooraf reeds een waarschuwing en een 2-minuten uitsluiting ontvingen, overeenkomstig 8:4, 16:1c en 16:3d;
- b) bij spelregelovertradingen die de gezondheid van de tegenspeler in gevaar brengen (8:5);
- c) bij grof onsportief gedrag van een speler of teamofficial, op of buiten het speeloppervlak (8:6; Verduidelijking 6) en in geval van een uitzonderlijk en herhaald onsportief gedrag gedurende een beslissingsronde zoals het 7m-werpen (2:2 Toelichting en 16:13);
- d) bij een gewelddaad door een speler voor het begin van de wedstrijd of tijdens de beslissingsronde (7m-werpen) (2:2 Toelichting, 8:7, 16:14b);
- e) bij een gewelddaad door een teamofficial (8:7);
- f) een derde tijdelijke uitsluiting voor dezelfde speler (16:5);

16:7 De diskwalificatie is aan de schuldige speler of teamofficial en de tijdopnemer/secretaris, na time-out, door de scheidsrechter duidelijk aan te geven door het tonen van een omhoog gehouden rode kaart (gebaar 13).

16:8 De diskwalificatie van een speler of een teamofficial geldt altijd voor de rest van de speeltijd. De speler of de official moet zowel het speeloppervlak als de wisselzone onmiddellijk verlaten. Na het verlaten van het speeloppervlak en de wisselzone is het de speler of official niet meer toegelaten onder gelijk welke vorm contact met het team te hebben.

Aan de diskwalificatie van een speler of teamofficial tijdens de speeltijd, op of buiten het speeloppervlak, is steeds een tijdelijke uitsluiting voor het team verbonden. Dit betekent dat het aantal spelers van het team op het speeloppervlak met een speler verminderd wordt (16:3f). De vermindering op het speeloppervlak zal echter 4 minuten duren, wanneer een speler onder de omstandigheden volgens spelregel 16:12b-d werd gediskwalificeerd.

Een diskwalificatie vermindert het aantal spelers of officials, die een team ter beschikking staan (uitgezonderd 16:14b). Het is aan het team evenwel toegestaan, na het verloop van de tijdelijke uitsluiting, het aantal spelers op het

speeloppervlak aan te vullen.

Een diskwalificatie geldt in principe slechts voor de rest van de wedstrijd, waarin ze werd opgelegd. Zij wordt geacht een beslissing van de scheidsrechters te zijn op grond van hun waarneming van de feiten. Aan een diskwalificatie moeten geen boven de wedstrijd uitstijgende gevolgen verbonden zijn, uitgezonderd in het geval van een diskwalificatie wegens gewelddaad (16:6d–e) of, als grof onsportief gedrag van een speler of teamofficial (16:6c) beantwoordt aan de categorie a), d) of g) in Verduidelijking 6. Zulke diskwalificaties moeten op het wedstrijdformulier worden verklaard (17:10).

Definitieve uitsluiting

- 16:9** Een definitieve uitsluiting **moet** worden uitgesproken bij een gewelddaad van een speler (overeenkomstig de definitie in spelregel 8:7) tijdens de speeltijd (16:13, alinea 1; 2:6), op of buiten het speeloppervlak.
- 16:10** De definitieve uitsluiting is aan de schuldige speler en de tijdopnemer/secretaris, na time-out, door de scheidsrechters duidelijk aan te geven door het tonen van het voorgeschreven gebaar 15, d.w.z. door op hoofdhoogte gehouden gekruiste armen.
- 16:11** De definitieve uitsluiting geldt altijd voor de rest van de speeltijd, en het team moet op het speeloppervlak met een speler minder spelen. Indien de betrokken speler reeds een 2-minuten uitsluiting uitzat (of net gekregen had), of een 2-minuten reductie van de getalsterkte van zijn team veroorzaakt had volgens regel 16:12, dan wordt een dergelijke uitsluiting of reductie opgenomen in de definitieve uitsluiting. Dit betekent dan de enig overblijvende reductie deze is die veroorzaakt wordt door de definitieve uitsluiting.

De definitief uitgesloten speler mag niet worden vervangen. Hij moet het speeloppervlak en de wisselzone onmiddellijk verlaten. Na het verlaten van het speeloppervlak en de wisselzone is het de speler niet meer toegelaten onder gelijk welke vorm contact met het team te hebben.

Een definitieve uitsluiting moet door de scheidsrechters voor de betreffende instanties op het wedstrijdformulier worden verklaard (17:10).

Meer dan een overtreding in dezelfde situatie

- 16:12** Wordt door een speler of teamofficial gelijktijdig of direct na elkaar, voor het fluitsignaal voor het hervatten van het spel, meer dan één spelregelovertreding begaan die verschillend bestraft moeten worden, dan moet in principe alleen de zwaarstwegende straf worden uitgesproken. Dit is steeds het geval, wanneer een van de spelovertradingen een gewelddaad is.

Er gelden echter volgende uitzonderingen, waarbij in alle gevallen het team op het speeloppervlak voor 4 minuten wordt gereduceerd :

- a) wanneer een speler, die net een tijdelijke uitsluiting heeft gekregen, vóór het hervatten van het spel zich schuldig maakt aan onsportief gedrag, dan moet deze speler een bijkomende tijdelijke uitsluiting krijgen (16:3g); (wanneer die bijkomende tijdelijke uitsluiting de derde voor die speler is, wordt hij gediskwalificeerd);
- b) wanneer een speler, die net werd gediskwalificeerd (direct of wegens een derde tijdelijke uitsluiting), zich vóór het hervatten van het spel onsportief gedraagt, krijgt het team een bijkomende straf waardoor de reductie 4 minuten bedraagt (16:8, 2^e alinea);
- c) wanneer een speler, die net een tijdelijke uitsluiting gekregen heeft, zich vóór het hervatten van het spel grof onsportief gedraagt, wordt hij bijkomend gediskwalificeerd (16:6c); die beiden straffen betekenen een reductie van het team voor 4 minuten (16:8, alinea 2);
- d) wanneer een speler, die net werd gediskwalificeerd (direct of wegens een derde tijdelijke uitsluiting), zich vóór het hervatten van het spel grof onsportief gedraagt, krijgt het team een bijkomende straf zodat de reductie in het totaal 4 minuten bedraagt (16:8, alinea 2);

16:13 De situaties beschreven in de spelregels 16:1, 16:3, 16:6 en 16:9 impliceren in het algemeen inbreuken tijdens de speeltijd. Voor deze spelregels, omvat de speeltijd ook de verlengingen, de time-outs, de rust en de onderbrekingen en, in geval van 16:6, ook elke beslissingsprocedure (7m-werpen) (Toelichting 2:2)

Spelregelovertradingen buiten de speeltijd

16:14 Onsportief gedrag, grof onsportief gedrag of een gewelddaad vanwege een speler of een teamofficial in de wedstrijdplaats, maar buiten de speeltijd, moet als volgt worden bestraft :

Vóór de wedstrijd:

- a) bij onsportief gedrag met waarschuwing (16:1c).
- b) bij herhaald onsportief gedrag ,grof onsportief gedrag of gewelddaad met een diskwalificatie, waarbij het team echter met 14 spelers en 4 officials aan de wedstrijd mag beginnen. Spelregel 16:8, alinea 2 is enkel van toepassing voor overtradingen tijdens de speeltijd; dientengevolge, brengt deze diskwalificatie geen 2-minuten uitsluiting met zich.

Bestraffingen voor overtradingen vóór de wedstrijd, kunnen op ieder ogenblik tijdens de wedstrijd uitgesproken worden, zodra de schuldige persoon erkend wordt als deelnemer aan de wedstrijd, en dit op het ogenblik van het incident

niet mogelijk was.

Na de wedstrijd:

c) een geschreven rapport.

Regel 17 De scheidsrechters

17:1 Elke wedstrijd wordt geleid door twee gelijkgerechtigde scheidsrechters. Ze worden bijgestaan door een tijdopnemer en een secretaris .

17:2 De scheidsrechters hebben het toezicht op het gedrag van de spelers en teamofficials, vanaf het ogenblik dat zij de wedstrijdplaats betreden totdat zij deze weer verlaten.

17:3 De scheidsrechters controleren vóór de wedstrijd de staat van het speelloppervlak, de doelen en de wedstrijdballen. Zij bepalen welke ballen gebruikt worden (1 en 3:1).

Bovendien stellen de scheidsrechters de aanwezigheid van beide teams in voorgeschreven sportkleding vast. Zij controleren het wedstrijdformulier en de uitrusting van de spelers. Zij dragen er zorg voor dat het aantal spelers en officials in de wisselzone binnen de grenzen blijft en stellen de aanwezigheid en de identiteit van de beide "teamverantwoordelijken" vast. Elke onregelmatigheid moet worden gecorrigeerd (4:1-2 en 4:7-9).

17:4 Het loten (10:1) wordt door een van de scheidsrechters gedaan in het bijzijn van de andere scheidsrechter en van de "verantwoordelijke teamofficial" voor elk team of een teamofficial of speler in opdracht van de "verantwoordelijke teamofficial".

17:5 In principe moet de volledige wedstrijd door dezelfde scheidsrechters worden geleid.

In hun verantwoordelijkheid het spelverloop in overeenstemming met de spelregels te waarborgen moeten zij elke spelregelovertreiding bestraffen (uitgezonderd 13:2 en 14:2).

Valt een scheidsrechter tijdens de wedstrijd uit, dan leidt de ander het spel alleen. (Voor IHF- en continentwedstrijden wordt in deze situatie gehandeld in overeenstemming met de bestaande reglementen.)

17:6 Indien beide scheidsrechters fluiten voor een spelregelovertreiding van hetzelfde team, maar van verschillende mening zijn wat de bestraffing betreft, geldt steeds de zwaarstwegende straf.

17:7 Indien beide scheidsrechters fluiten voor een spelovertreiding of als de bal het speelloppervlak heeft verlaten, en de scheidsrechters van tegengestelde mening zijn wat betreft het team dat in balbezit komt, geldt de onderlinge beslissing die door de scheidsrechters na een korte bespreking wordt bereikt. Wanneer ze niet tot een onderlinge beslissing komen, heeft de mening van de veldscheidsrechter voorrang.

Een time-out is verplicht. Na een duidelijk handgebaar over het wedstrijdvervolg wordt het spel met een fluitsignaal hervat (2:8d, 15:5).

17:8 De beide scheidsrechters zijn verantwoordelijk voor het tellen (noteren) van de

doelpunten.

Bovendien noteren zij de waarschuwingen, de tijdelijke uitsluitingen, de diskwalificaties en de definitieve uitsluitingen.

17:9 Beide scheidsrechters zijn verantwoordelijk voor de controle op de speeltijd. Ontstaan er twijfels over de juistheid van de tijdmeting dan nemen de scheidsrechters een gezamenlijke beslissing (zie ook spelregel 2:3).

17:10 De scheidsrechters zijn ervoor verantwoordelijk dat het wedstrijdformulier na de wedstrijd correct wordt ingevuld.

Definitieve uitsluitingen (16:11) en diskwalificaties overeenkomstig de beschrijving in spelregel 16:8, alinea 4, moeten worden gemotiveerd op het wedstrijdformulier.

17:11 De beslissingen van de scheidsrechters op grond van hun feitenwaarneming of beoordeling zijn onaanvechtbaar. Alleen tegen beslissingen, die in tegenspraak zijn met de spelregels, kan protest worden aangetekend. Tijdens de wedstrijd zijn alleen de respectievelijke "teamverantwoordelijken" gerechtigd, de scheidsrechters aan te spreken.

17:12 De scheidsrechters hebben het recht, de wedstrijd te onderbreken of te staken. Vooraleer een beslissing te nemen om de wedstrijd te staken, moeten alle mogelijkheden om de wedstrijd voort te zetten uitgeput zijn.

17:13 De zwarte sportkleding is bij voorrang voor de scheidsrechters bestemd.

Regel 18 De tijdopnemer en de secretaris

18:1 In principe heeft de tijdopnemer de hoofdverantwoordelijkheid voor de speeltijd, de time-out en de tijd van uitsluiting van een tijdelijk uitgesloten speler.

Evenzo heeft de secretaris de hoofdverantwoordelijkheid voor de naamlijsten van de spelers, het wedstrijdformulier, het betreden van het speeloppervlak door spelers die na het wedstrijdbegin toekomen, en het betreden van het speeloppervlak door niet speelgerechtigde spelers.

Andere taken, zoals de controle van het aantal spelers en teamofficials in de wisselzone alsook het verlaten en betreden van het speeloppervlak door wisselspelers gelden als gemeenschappelijke verantwoordelijkheden.

In het algemeen, zou alleen de tijdopnemer (en indien van toepassing, een technisch gedelegeerde van de verantwoordelijke federatie) het spel mogen onderbreken indien dit noodzakelijk is.

Zie ook Verduidelijking 9 betreffende de juiste handelingen voor tussenkomsten door de tijdopnemer/secretaris bij het vervullen van sommige hierboven beschreven verantwoordelijkheden.

18:2 Wanneer er geen publiek scorebord met tijd klok aanwezig is, moet de tijdopnemer de verantwoordelijke teamofficial van elk team over de gespeelde of nog te spelen tijd inlichten, in het bijzonder na een time-out.

Wanneer er geen scorebord met tijd klok en automatisch eindsignaal beschikbaar is, neemt de tijdopnemer de taak op zich om het eindsignaal te geven bij de rust en bij het einde van de wedstrijd (zie regel 2:3).

Wanneer het publiek scorebord met tijd klok niet is uitgerust om ook tijdstraffen aan te geven (bij IHF-wedstrijden minstens drie per team), plaatst de tijdopnemer een kaart op de tijdopnemerstafel, waarop voor elke tijdelijke uitsluiting de eindtijd van de uitsluiting en het nummer van de tijdelijk uitgesloten speler vermeld zijn.

IHF-handgebaren

Bij vrije worp- of inworpbeslissingen moeten de scheidsrechters **onmiddellijk** de richting van de volgende worp aangeven (teken 7 en 9).

Daarna zou, afhankelijk van de situatie, het (de) overeenstemmend(e) verplicht voorgeschreven geba(a)r(en) moeten worden gegeven, om elke persoonlijke straf aan te tonen (teken 13-15).

Wanneer het blijkt dat het ook nuttig zou zijn, de reden van een vrije worp- of 7m-worpbeslissing te verklaren, zou een van de overeenstemmende tekens 1-6 en 11 informatief kunnen gegeven worden. Tekens 11 zou echter altijd in die situaties moeten gegeven worden, waar aan een vrije-worpbeslissing wegens passief spel geen teken 18 vooraf ging.

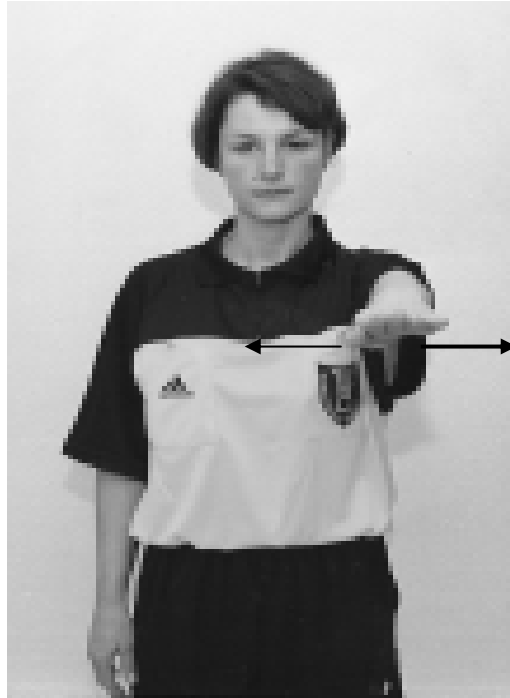
De tekens 12, 16 en 17 zijn in die situaties waar ze geldig zijn, verplicht voorgeschreven.

De tekens 8, 10 en 18 moeten dan gegeven worden, wanneer zij door de scheidsrechters als vereist worden beschouwd.

Lijst van de gebaren:

- 1 Betreden van het doelgebied
- 2 Vang-, stuit- of tipfout
- 3 Loop- of tijdfout
- 4 Omklemmen, vasthouden of duwen
- 5 Slaan
- 6 Aanvallersfout
- 7 Inworp - richting
- 8 Uitworp
- 9 Vrije worp - richting
- 10 Niet in acht nemen van de 3-meter afstand
- 11 Passief spel
- 12 Doelpunt
- 13 Waarschuwing (geel) - diskwalificatie (rood)
- 14 Tijdelijke uitsluiting
- 15 Definitieve uitsluiting
- 16 Speeltijdonderbreking (time-out)
- 17 Toelating voor twee deelname gerechtigde personen om het speeloppervlak te betreden bij time-out
- 18 Waarschuwingsteken voor passief spel

1. Entering the goal area
Empiètement sur la surface de but
Betreten des Torraums
Betreden van het doelgebied

2. Illegal dribble
Double dribble Fang-,
Prell- oder Tippfehler
Vang-, stuit- of tipfout

3. Too many steps or holding the ball more than three seconds

Marcher ou 3 secondes

Schritt- oder Zeitfehler

Loop- of tijdfout

4. Restraining, holding or pushing

Ceinturer, retenir ou pousser

Umklammern, Festhalten oder Stoßen

Omkleppen, vasthouden of duwen

- 5. Hitting
Frapper
Schlagen
Slaan

- 6. Offensive foul
Faute d'attaquant
Stürmerfoul
Aanvallersfout

7. Throw-in - direction

Remise en jeu – direction

Einwurf - Richtung

Inworp - richting

8. Goalkeeper-throw

Renvoi

Abwurf

Uitworp

9. Free-throw – direction

Jet franc - Direction

Freiwurf - Richtung

Vrije worp - richting

10. Keep the distance of 3 meters

Non-respect de la distance des 3 mètres

Nichtbeachten des 3-Meter-Abstandes

Niet in acht nemen van de 3-meter afstand

11. Passive play
Jeu passif
Passives Spiel
Passief spel

12. Goal
But
Torgewinn
Doelpunt

13. Warning (yellow) Disqualification (red)
Avertissement (jaune) Disqualification (rouge)
Verwarnung (gelb) Disqualifikation (rot)
Waarschuwing (geel) Diskwalificatie (rood)

14. Suspension (2 minutes)
Exclusion (2 minutes)
Hinausstellung (2 Minuten)
Tijdelijke uitsluiting (2 minuten)

- 15. Exclusion
Expulsion
Ausschluß
Definitieve uitsluiting

- 16. Time-out
Time-out
Time-out
Time-out

17. Permission for two persons who are 'entitled to participate' to enter the court during time-out

Autorisation accordée à deux personnes autorisées à participer au jeu de pénétrer sur l'aire de jeu pendant le time-out

Erlaubnis für zwei teilnahmeberechtigte Personen zum Betreten der Spielfläche bei Time-out

Toelating voor twee deelname gerechtigde personen om het speeloppervlak te betreden bij time-out

18. Forewarning signal for passive play

Geste d'avertissement pour jeu passif

Warnzeichen für passives Spiel

Waarschuwingsteken voor passief spel

Internationale Handbal Federatie

Verduidelijkingen bij de spelregels

Inhoud	Blz
1. Vrije-worputvoering na het eindsignaal (2:4-6)	62
2. Time-out (2:8)	62
3. Team-time-out (2:10)	64
4. Passief spel (7:11-12)	64
5. Onsportief gedrag (8:4, 16:1c, 16-3e)	67
6. Grof onsportief gedrag (8:6, 16:6c)	68
7. Beginworp (10:3)	68
8. Definitie van een "vrije doelkans " (14:1)	69
9. Onderbreking door de tijdopnemer (18:1)	69

1. Vrije-worputvoering na het eindsignaal (2:4-6)

In vele gevallen is het team, dat na afloop van de speeltijd de gelegenheid heeft om een vrije worp uit te voeren, niet werkelijk geïnteresseerd om een doelpunt te maken, ofwel omdat het wedstrijdresultaat reeds duidelijk is of omdat de plaats van de vrije worp te ver van het doel van de tegenstander verwijderd is. Alhoewel de spelregels voorschrijven, dat de vrije worp wordt uitgevoerd, zouden de scheidsrechters een gepast oordeel moeten vellen en de vrije worp als uitgevoerd beschouwen, wanneer een speler, die zich ongeveer op de juiste plaats bevindt, de bal eenvoudig laat vallen of deze aan de scheidsrechters overhandigt.

In de gevallen, waarin het duidelijk is, dat het team wil pogen een doelpunt te scoren, moeten de scheidsrechters trachten een zeker evenwicht te vinden tussen het inwilligen van deze kans (ook al is ze zeer klein) en de verzekering dat de situatie niet in een tijdrovende en frusterende "komedie" zou ontaarden. Dit betekent dat de scheidsrechters de spelers van beide teams vastberaden en snel in de juiste positie moeten brengen, zodat de vrije worp onverwijld kan worden uitgevoerd. De nieuwe beperkingen in spelregel 2:5 met betrekking tot de opstelling van de spelers en de wissels moeten afgedwongen worden (4:5 en 13:7).

De scheidsrechters moeten bovendien zeer waakzaam zijn voor te bestraffen overtredingen vanwege de beide teams. Herhaalde spelregelovertredingen door de verdedigers moeten bestraft worden (15:4, 15:9, 16:1c, 16:3c). Daarenboven overtreden de aanvalsspelers dikwijls de spelregels tijdens de uitvoering, bv. wanneer een of meerdere spelers de vrije worp lijn na het fluitsignaal, maar vóór de bal de hand van de werper heeft verlaten, overschrijden (13:7, alinea 3), of de werper bij de worp de voet verplaatst, of springt (15:1, 15:3). Het is uiterst belangrijk, geen doelpunt toe te kennen dat ongeoorloofd werd gescoord.

2. Time-out (2:8)

De in spelregel 2:8 beschreven situaties buiten beschouwing gelaten, waarbij een time-out verplicht is, wordt van de scheidsrechters verwacht dat zij hun beoordelingsvermogen aanwenden met betrekking tot de noodzaak van een time-out in andere situaties. Enkele typische situaties, waarbij een time-out niet verplicht is, maar nochtans onder normale omstandigheden toegestaan wordt, zijn :

- a) gebeurtenissen die buiten het spelgebeuren staan, bv. het speeloppervlak moet geveegd worden;
- b) een speler schijnt gekwetst te zijn;
- c) herkenbaar talmen door een team, bv. vertragen door het team van de uitvoering van een worp, of een speler werpt de bal weg of geeft hem niet vrij;
- d) de bal raakt het plafond of een vastgemaakt apparaat boven het speeloppervlak (13:4c), en springt terug en komt daardoor ver van de plaats van de daaruitvolgende inworp neer, wat tot ongewone vertraging leidt.

Bij het bepalen van de noodzaak van een time-out, in deze en andere gevallen,

moeten de scheidsrechters vooral rekening houden met het feit of een spelonderbreking zonder time-out een niet gerechtvaardigd nadeel voor een van de teams zou veroorzaken. Wanneer bv. een team op een laat tijdstip tijdens de wedstrijd met een duidelijk scoreverschil leidt, is het misschien niet vereist, een time-out tijdens een korte onderbreking voor het vegen van het speelloppervlak te geven. Wanneer het team, dat door een uitblijvende time-out benadeeld zou worden, juist dat team is, dat om de een of andere reden zelf talmt of tijd wil winnen, is er eveneens duidelijk geen reden voor een time-out.

Een andere belangrijke factor is de te verwachten duur van de onderbreking. De duur van een onderbreking veroorzaakt door een kwetsuur is dikwijls moeilijk in te schatten, daarom is het veiliger om time-out te geven. Omgekeerd zouden de scheidsrechters niet te vlug time-out moeten geven, alleen omdat de bal het speelloppervlak heeft verlaten. In zulke gevallen komt de bal bijna onmiddellijk terug en kan direct verder gespeeld worden. Indien niet, dan moeten de scheidsrechters zich erop concentreren, om zo snel mogelijk een reservebal in het spel te brengen (3:4), juist om een time-out te vermijden.

3. Team-time-out (2:10)

Een team heeft het recht per speelhelft van de normale speeltijd (maar niet tijdens verlengingen) een team-time-out van elk 1 minuut aan te vragen.

Een teamofficial van het team, dat een team-time-out wil aanvragen, moet een "groene kaart" vóór de tijdopnemer op de tafel leggen. (Het is aanbevolen dat de groene kaart ongeveer van het formaat 15x20 cm zou zijn, en er op elke zijde een grote "T" staat) .

Een team kan haar team-time-out slechts aanvragen, wanneer zij in het bezit is van de bal (bal in het spel of bij spelonderbreking). Tenzij het team het bezit van de bal verliest vóór de tijdopnemer de tijd heeft om te fluiten (in dit geval zou de kaart aan het team teruggegeven moeten worden), wordt aan het team onmiddellijk de team-time-out verleend.

De tijdopnemer onderbreekt dan het spel met een fluitsignaal, en stopt de klok (2:9). Hij geeft het time-out-teken (nr 16) en wijst met een gestrekte arm naar het aanvragende team. (Indien nodig, wegens lawaai of visuele belemmering/tumult/verwarring moet de tijdopnemer rechtstaan). De groene kaart wordt op de tafel aan de kant van het aanvragende team opgesteld, en blijft daar tot het einde van de team-time-out.

De scheidsrechters bevestigen de team-time-out, waarop de tijdopnemer een bijkomende klok ter controle van de team-time-out aanzet. De secretaris schrijft het tijdstip op het wedstrijdformulier, in de overeenstemmende speelhelft, bij het aanvragende team.

Tijdens de team-time-out houden de teams en officials zich ter hoogte van hun wisselzone, zowel in als buiten het speelveld, op. De scheidsrechters blijven in het

midden van het speelloppervlak. Eén van hen gaat ter consultatie kortstondig naar de wedstrijdtafel.

Overtredingen tijdens de team-time-out hebben dezelfde gevolgen als overtredingen tijdens de speeltijd. Het blijft hier zonder betekenis of de betrokken spelers zich op of buiten het speelloppervlak bevinden. Bij onsportief gedrag is een tijdstraf volgens spelregel 8:4 en 16:3c mogelijk.

Na 50 seconden geeft de tijdopnemer door een akoestisch signaal aan, dat het spel binnen de 10 seconden moet worden hervat .

De teams zijn verplicht, na afloop van de team-time-out, klaar te staan voor het hervatten van het spel. Het spel wordt ofwel met die worp hernomen die overeenstemt met de spelsituatie bij het toekennen van de team-time-out, of - wanneer de bal in het spel was - met een vrije worp voor het aanvragende team, op die plaats waar de bal zich bij de onderbreking bevond.

Bij het fluitsignaal van de scheidsrechter zet de tijdopnemer de speeltijd klok terug aan.

4. Passief spel (7:10-11)

Algemene opmerking

De toepassing van de spelregels in verband met passief spel heeft als doel onaantrekkelijke spelmethoden en opzettelijk talmen te voorkomen. Dit vereist van de scheidsrechters dat zij tijdens de ganse speeltijd passieve spelmethoden eenduidig herkennen en beoordelen.

Passieve spelmethoden kunnen in alle spelfasen van een teemaanval ontstaan, d.w.z. bij het overbruggen van het speelveld, tijdens de opbouw- of de eindfase.

Vooraf in onderstaande spelsituaties kunnen passieve spelmethoden vaker gebruikt worden :

- een team leidt met een geringe voorsprong, vooral naar het einde toe van de wedstrijd;
- ondertal-situaties (uitsluitingen van spelers);
- wanneer de verdediging van een team superieur is.

Het geven van het waarschuwingsteken

Het waarschuwingsteken zou in het bijzonder in volgende gevallen moeten getoond worden :

1. Wanneer het wisselen van spelers langzaam gebeurt, of wanneer de bal langzaam over het speelveld gespeeld wordt.

Typische aanwijzingen zijn :

- spelers staan in het midden van het speelveld te wachten op het wisselen van

(een) speler(s) ;

- een speler talmt bij de uitvoering van een vrije worp (door te spelen met de bal en voor te wenden de juiste uitvoeringsplaats niet te kennen), van een beginworp (door het traag ophalen van de bal door de doelverdediger, een foutieve pas naar het midden, of traag met de bal naar het midden te wandelen), van een uitworp of inworp, nadat het team eerder voor dergelijke vertragende tactiek werd gewaarschuwd;
- een speler staat ter plaatse en tipt de bal;
- het terugspelen van de bal over de middenlijn in de eigen speelveldhelft zonder onder druk te staan.

2. Waarschuwingsteken bij een late spelerswissel in de opbouwfase

Typische aanwijzingen zijn :

- alle spelers hebben reeds hun aanvalsposities ingenomen;
- het team begint als voorbereiding aan de opbouwfase met het naar elkaar spelen van de bal;
- eerst nu onderneemt het team een spelerswissel.

***Toelichting**

Een team, dat van uit de eigen speelveldhelft een tegenaanval opbouwt, die echter in de speelveldhelft van de tegenpartij niet tot een worp naar het doel resulteert, mag in aansluiting daarop nog een snelle wisseling van spelers verrichten.

3. Waarschuwingsteken bij te langdurende opbouwfasen.

In principe moet aan elk aanvallend team vóór het begin van een gerichte aanvalsactie een opbouwfase met een voorbereidend naar elkaar spelen van de bal, toegelaten worden.

Typische aanwijzingen voor een te langdurende opbouwfase zijn :

- het aanvallende team komt niet tot een gerichte aanvalsactie

***Toelichting:**

van een "gerichte aanvalsactie" wordt gesproken, wanneer het balbezittende team tactische aanvalsmethoden gebruikt, door zo te bewegen dat zij een ruimtelijke voorsprong ten opzichte van de verdediging bereikt, of wanneer zij het aanvalstempo in vergelijking met de voorbereidende opbouwfase verhoogt;

- meermaals aanspelen van stilstaande spelers of spelers in achterwaartse beweging;
- meermaals ter plaatse tippen van de bal;
- bij 1 tegen 1 acties draait de balbezitter vroegtijdig weg, wacht tot de scheidsrechters het spel onderbreken, behaalt geen ruimtelijk voordeel t.o.v.

de verdediger;

- actieve verdedigingsacties : actieve verdedigingsmethoden verhinderen de tempowisseling van de aanval bv. door het versperren van pass- en loopwegen;
- het aanvallende team slaagt niet in een duidelijke tempoversnelling tussen een opbouw- en een afsluitfase.

4. Na het tonen van het waarschuwingsteken.

Na het tonen van het waarschuwingsteken, zouden de scheidsrechters aan het balbezittende team een opbouwfase moeten toelaten. (Zij zouden hier ook rekening moeten houden dat jonge spelers en teams van lager niveau meer tijd nodig hebben). Lukt na deze opbouwfase geen duidelijke tempowisseling en zijn gerichte aanvalsacties niet herkenbaar, dan moeten scheidsrechters besluiten dat het team dat in balbezit is, zich schuldig maakt aan passief spel.

*Toelichting:

De scheidsrechters moeten er op letten om geen acties tegen passief spel te ondernemen op een ogenblik dat het aanvallende team effectief tracht te werpen of een beweging onderneemt richting doel van de tegenstrever.

Hoe moet het waarschuwingsteken getoond worden?

Herkent een scheidsrechter (veld- of doelscheidsrechter) de ontwikkeling van passief spel, dan heft hij de arm op (gebaar 18) om aan te tonen dat een poging om tot een worp naar het doel te komen, niet herkenbaar is. De andere scheidsrechter dient dit teken over te nemen (zij zouden die arm moeten gebruiken die het dichtst bij de wisselbank van het team is). Dit om aan te duiden dat geoordeeld wordt dat het team in balbezit geen poging doet om een scoringskans te krijgen of herhaaldelijk het herstarten van het spel vertraagt. Het handgebaar wordt aangehouden tot : 1. de aanval gedaan is of 2. het waarschuwingsteken niet langer geldig is (zie hierna).

Onderneemt het team dat in balbezit is geen herkenbare poging om tot een worp naar het doel te komen, dan fluit één van beide scheidsrechters voor passief spel, en kent een vrije worp toe aan de tegenpartij.

Een aanval, die begint wanneer het team in balbezit komt wordt als beëindigd beschouwd wanneer het team een doelpunt scoort of de bal verliest.

Het waarschuwingsteken wordt normaal aangehouden voor de rest van de aanval. Er zijn echter twee situaties waarbij de beoordeling op passief spel niet langer blijft gelden, en het tonen van het waarschuwingsteken onmiddellijk moet gestopt worden: 1. het team in balbezit onderneemt een worp naar het doel en de bal keert terug in de handen van het team na teruggekaatst te zijn van het doel of de doelvdediger (direct of in de vorm van een inworp) of 2. aan een speler of een teamofficial van het verdedigende team werd een progressieve

bestrafing toegekend overeenkomstig spelregel 16 als gevolg van een spelregelovertreding of onsportief gedrag. In deze twee situaties, moet aan het team in balbezit een nieuwe opbouwfase toegestaan worden.

5. Onsportief gedrag (8:4, 16:1c, 16:3e)

In het kader van de bestrafing onder spelregel 16, valt onsportief gedrag onder een van de drie categorieën waarvoor hieronder voorbeelden worden gegeven:

5.1. Progressief bestraft indien de actie herhaald wordt (16:1c)

5.2. Progressief bestraft reeds bij de eerste keer (16:1c)

5.3. Specifiek altijd bestraft met een 2-minuten uitsluiting (16:3e)

De volgende specifieke situaties geven aan wanneer de drie categorieën moeten toegepast worden:

5.1.

Wanneer verdedigende spelers het doelgebied principeel gebruiken voor hun verdedigende positie (d.w.z. niet enkel als een plotse reactie in een losstaande situatie wanneer ze geconfronteerd worden met een speler in een scorepositie);

5.2.

- a) uitschelden van een tegenstrever of een medespeler met woorden of uitdagende gebaren; een specifiek voorbeeld: schreeuwen naar een tegenstrever die een 7m-worp uitvoert.
- b) het vertragen van de uitvoering van een toegekende worp voor de tegenstrever, typisch bij het niet respecteren van de 3-meter afstand of bv. wanneer een doelverdediger de bal niet vrijgeeft aan de werper van de 7m-worp (zie echter spelregel 14:8, 14:9, 15:4 alinea 2, en 15:5 alinea 3);
- c) door schijnacties ("theater") de scheidsrechters willen misleiden met betrekking tot acties van de tegenstrever (bv. laten uitschijnen dat een fout gemaakt werd)
- d) wanneer een worp of pass actief gestopt wordt door gebruik te maken van de voet of het onderbeen; (een reflex beweging, zoals het instinctief sluiten van de benen wanneer de bal aankomt; of het blokkeren van de bal in een normale beweging van de benen terwijl het hele lichaam voorwaarts richting tegenstrever beweegt, moeten niet bestraft worden; zie ook spelregel 7:8);

5.3.

- a) wanneer er een beslissing is tegen een team in balbezit, en de speler met de bal deze niet onmiddellijk laat vallen of neerlegt op de vloer; analoog, wanneer de bal reeds op de vloer ligt en de speler de bal wegduwt;
- b) tussenkomen in het spel door spelers of teamofficials, in de wisselzone, vb. tussenkomen door over de zijlijn te reiken in het speelveld of door het niet vrijgeven van de bal die in de wisselzone ging.

6. Grof onsportief gedrag (8:6, 16:6c)

De volgende voorbeelden zijn acties die zouden moeten leiden tot een directe diskwalificatie in overeenstemming met spelregel 16:6c. Door analogie, kunnen de scheidsrechters andere acties beoordelen als behorend tot dezelfde categorie:

- a) beledigingen (door taal, gebaren, mimiek en lichaamscontact) ten opzichte van een andere persoon (scheidsrechter, tijdopnemer/secretaris, gedelegeerde, official, speler, toeschouwer, enz.);
- b) na een beslissing van de scheidsrechter de bal demonstratief wegwerpen of wegstampen;
- c) demonstratief weigeren van de doelverdediger om een 7m-worp voor de tegenspeler trachten te stoppen;
- d) revanche nemen na een fout te hebben ondergaan (in een reflex terugslaan);
- e) de bal tijdens een spelonderbreking bewust tegen een tegenspeler werpen (indien dit met veel kracht gedaan wordt of van op korte afstand is dit eerder als een gewelddaad te beschouwen);
- f) verhinderen van een vrije doelkans door interventie van een teamofficial of een bijkomende speler die het speelveld betreedt (4:2, 4:3, 4:6), of door een teamofficial of speler tussenkomend door vanuit de wisselzone in het speelveld te reiken;
- g) indien gedurende de laatste minuut van de wedstrijd, een speler methodes gebruikt die gezien kunnen worden als vallend onder spelregels 8:5 of 8:6, eenvoudig om de tegenstrever te verhinderen de tijd te hebben in een positie te komen om een beslissend doelpunt te scoren (om de wedstrijd te winnen of gelijk te stellen, of het nodige doelpunt verschil te bereiken) of om in een positie te geraken waar een 7m-worp kan toegekend worden.

7. De beginworp (10:3)

Als leidraad voor de interpretatie van spelregel 10:3 zouden de scheidsrechters er moeten aan denken, de teams voor een snelle uitvoering van de beginworp aan te moedigen. Dit betekent, dat de scheidsrechters niet overdreven schoolmeesterachtig moeten doen en niet naar mogelijkheden zouden moeten zoeken om een team, dat een snelle beginworp wil uitvoeren, terug te fluiten of te bestraffen.

Zo moeten bijvoorbeeld de scheidsrechters vermijden, dat het maken van aantekeningen of andere opgaven afbreuk zouden doen aan hun paraatheid om vlug de posities van de spelers na te gaan. De veldscheidsrechter zou moeten klaarstaan om te fluiten op het ogenblik dat de werper zijn juiste plaats bereikt, vooropgesteld dat er geen correctie nodig is van de positie van de andere spelers.

De scheidsrechters moeten er bovendien rekening mee houden dat de medespelers van de werper de middenlijn mogen overschrijden na het weerklinken van het fluitsignaal. (Dit is een uitzondering op de algemene regel voor de uitvoering van normale worpen).

Alhoewel de spelregel zegt, dat de werper op de middenlijn moet staan en op een afstand van hoogstens 1,5 m van het midden van het speelloppervlak verwijderd mag zijn, zouden de scheidsrechters niet overdreven precies en niet bezorgd moeten zijn om enkele centimeters. Hoofdzaak is het vermijden van oneerlijkheid en onzekerheid voor de tegenstander met het oog op het tijdstip en de plaats van de uitvoering van de beginworp.

Bovendien is het middelpunt op de meeste speelloppervlakken niet gemarkeerd, en bij sommige speelloppervlakken kan de middenlijn in het midden zelfs onderbroken zijn door reclame. In zulke gevallen moeten zowel werper als scheidsrechter de juiste plaats schatten, en elk aandringen op nauwkeurigheid zou daarbij niet realistisch en ongepast zijn.

8. Definitie van een "vrije doelkans" (14:1)

Volgens spelregel 14:1 is er sprake van een "vrije doelkans" wanneer :

- (I) een speler, die aan de doelgebiedlijn van de tegenpartij, met de bal en zijn lichaam reeds onder controle, de gelegenheid krijgt om naar het doel te werpen, zonder dat de tegenstander in staat is om de worp met geoorloofde middelen te verhinderen;
- (II) een speler, die de bal en zijn lichaam onder controle heeft, en in een tegenaanval alleen op de doelverdediger toeloopt (of dribbelt), zonder dat een tegenstander in staat is zich voor hem te plaatsen en de tegenaanval te stoppen;
- (III) een speler zich in een situatie bevindt, die overeenstemt met de bovenstaande punten (I) of (II), uitgezonderd dat de speler nog niet in balbezit is, maar wel klaar is voor een onmiddellijk opvangen van de bal. De scheidsrechters moeten er van overtuigd zijn dat er geen tegenspeler in staat kan zijn, het opvangen van de bal met geoorloofde middelen te verhinderen;
- (IV) een doelverdediger zijn doelgebied heeft verlaten, en een tegenspeler met de bal en zijn lichaam onder controle een vrije en ongehinderde gelegenheid heeft om de bal naar het lege doel te werpen. (Dit geldt ook, wanneer verdedigers zich in posities tussen de werpende speler en het doel bevinden. Toch moeten de scheidsrechters dan rekening houden met de mogelijkheid dat deze spelers op reglementaire wijze ingrijpen).

9. Onderbreking door de tijdopnemer (18:1)

Wanneer een tijdopnemer de wedstrijd omwille van een wisselfout of een tegen de spelregels betreden van het speelloppervlak, overeenkomstig regels 4:2-3, 5-6

onderbreekt, wordt de wedstrijd met een vrije worp voor het andere team hervat, normalerwijze op de plaats van de overtreding. Bevond zich de bal op het ogenblik van de onderbreking echter op een gunstigere positie voor het andere team, zou de vrije worp op deze plaats moeten worden uitgevoerd (zie regel 13:6, alinea 3 en 4).

Bij dergelijke overtredingen moet de tijdopnemer de wedstrijd onmiddellijk onderbreken, zonder rekening te houden met de algemene "voordeelregels" overeenkomstig 13:2 en 14:2. Wanneer omwille van een dergelijke onderbreking op grond van een overtreding vanwege het verdedigende team een vrije doelkans wordt verijdeld, moet overeenkomstig regel 14:1a een 7m-worp worden toegekend.

In geval van andere soorten overtredingen, die aan de scheidsrechters moeten worden gemeld, zou de tijdopnemer in het algemeen moeten wachten tot de volgende spelonderbreking. Wanneer de tijdopnemer toch de wedstrijd onderbreekt, kan een dergelijke ingreep niet tot balverlies leiden. De wedstrijd wordt hernomen met een vrije worp voor dat team, dat op het tijdstip van de onderbreking in het bezit was van de bal. Wanneer echter de onderbreking het gevolg is van een overtreding door het verdedigende team en de scheidsrechters van mening zijn dat deze vroegtijdige onderbreking een vrije doelkans voor het aanvallende team heeft verijdeld, moet overeenkomstig regel 14:1b een 7m-worp worden toegekend. In principe leiden de door de tijdopnemer/ secretaris waargenomen en gemelde overtredingen (uitgezonderd regels 4:2-3, 5-6) niet tot persoonlijke straffen.

De bepaling voor een 7m-worpbeslissing volgens regel 14:1a, zoals in alinea 2 hierboven reeds verduidelijkt is, is ook van toepassing wanneer een scheidsrechter of gedelegeerde (van de IHF of een continentale of nationale federatie) de wedstrijd omwille van een spelregelovertreding onderbreekt, die tot een vermaning of een straf tegen een speler of een teamofficial van het verdedigende team leidt, op het ogenblik dat het aanvallende team een vrije doelkans heeft.

Internationale Handbal Federatie

X. Wisselzonereglement

1. De wisselzones bevinden zich links en rechts van het verlengde van de middenlijn aan de buitenzijde van de zijlijn, tot aan het einde van de respectieve spelersbanken. Zij gaan, als de plaats het toelaat, ook achter de banken (Spelregels: fig. 1).

Het reglement voor evenementen/wedstrijden van de IHF en de continentale federaties schrijft voor dat de spelersbanken 3,5 m van de middenlijn beginnen. Deze regeling geldt ook als aanbeveling voor alle wedstrijden op andere niveaus.

Aan de zijlijn vóór de spelersbanken mogen (tot op minstens 8 m van de middenlijn) geen voorwerpen staan.

2. Alleen de spelers en de officials van een team die op het wedstrijdformulier ingeschreven zijn, mogen zich in de wisselzone ophouden (regel 4:1-2). Zou er een tolk nodig zijn, dan moet deze achter de spelersbank plaatsnemen.
3. De teamofficials moeten in de wisselzone volledige sport- of burgerkleding dragen.
4. De tijdopnemer/secretaris helpt de scheidsrechters bij de controle van de bezetting van de wisselzone vóór en tijdens de wedstrijd.
Als er vóór de wedstrijd een overtreding tegen het wisselzonereglement gebeurt, dan mag de wedstrijd eerst aanvangen als de overtreding is verholpen. Als er tijdens de wedstrijd dergelijke fouten gebeuren, dan kan de wedstrijd na de volgende spelonderbreking eerst terug beginnen, wanneer de kwestie is opgelost.
5. De teamofficials hebben het recht en de plicht, hun team ook tijdens de wedstrijd te leiden en te managen, en wel op een eerlijke en sportieve wijze en onder eerbiediging van de spelregels. In principe dienen zij op de spelersbank te zitten.

Het is de officials echter **toegestaan**, zich in de wisselzone te bewegen om :

- spelers te wisselen;
- tactische richtlijnen te geven aan de spelers op het speelloppervlak en op de spelersbank;
- medische verzorging te geven;
- een team-time-out aan te vragen;
- in communicatie te staan met de tijdopnemer/secretaris. Dit geldt alleen voor de "verantwoordelijke teamofficial" en alleen in uitzonderlijke omstandigheden (zie regel 4:2).

De toelating, om zich te bewegen, geldt in de regel slechts voor één official per team. De teamofficial, die zich beweegt respectievelijk rechtstaat, moet bovendien de grenzen van de wisselzone - zoals hierboven onder punt 1 vastgelegd - respecteren. De teamofficial moet er op letten, dat het zicht van de tijdopnemer/secretaris niet belemmerd wordt.

In principe dienen spelers, die zich in de wisselzone bevinden, op de spelersbank te zitten.

Aan de spelers is het echter **toegestaan** :

- zich voor de warming-up, zonder gebruikmaking van de bal, achter de spelersbank te bewegen, als de plaatselijke omstandigheden het toelaten en het niet storend is.

Het is de teamofficials of spelers niet **toegestaan**:

- om zich op provocerende, protesterende of gelijk welke andere onsportieve wijze (woorden, mimiek, gebaren) in te laten met scheidsrechters, gedelegeerden, tijdopnemer/secretaris, spelers, teamofficials of toeschouwers, of deze te beledigen;
- de wisselzone te verlaten, met de bedoeling het spel te beïnvloeden ;
- tijdens de warming-up aan de zijlijn te staan of te lopen.

Van teamofficials en spelers wordt algemeen verwacht dat ze in de wisselzone blijven van hun team. Wanneer een teamofficial toch de wisselzone verlaat voor een andere positie, dan verliest hij het recht om zijn team te leiden en te beheren en moet hij terug in de wisselzone komen om deze rechten terug te krijgen

Meer algemeen, blijven spelers en teamofficials onder de jurisdictie van de scheidsrechters gedurende de volledige wedstrijd, en de normale regels voor de persoonlijke bestraffing blijven geldig ook indien een speler of een official beslissen om een plaats in te nemen weg van het speelveld of van de wisselzone. Zo moeten onsportief gedrag, grof onsportief gedrag en gewelddaad op dezelfde manier bestraft worden alsof deze overtredingen plaatsvonden op het speelveld of in de wisselzone.

6. Komt het tot een overtreding van het wisselzonereglement, dan zijn de scheidsrechters verplicht te handelen volgens de regels 16:1d, 16:3c-d of 16:6a,c (waarschuwing, tijdelijke uitsluiting, diskwalificatie).
7. Hebben de scheidsrechters de overtreding tegen het wisselzonereglement niet gezien, dan moeten zij er bij de volgende spelonderbreking door de tijdopnemer/secretaris op attent worden gemaakt.

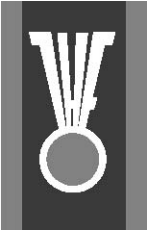
Technisch gedelegeerden van de IHF, van een continentale/nationale federatie, die bij een wedstrijd zijn ingezet, hebben - behalve bij feitenvaststellingen gedaan door de scheidsrechters op grond van hun waarnemingen - het recht (bij de volgende spelonderbreking) de scheidsrechters op een mogelijke spelregelovertreding of op een overtreding van de voorschriften van het wisselzonereglement te wijzen.

De wedstrijd moet in dergelijke gevallen met een aan de spelsituatie overeenstemmende worp worden hervat.

Is echter een onmiddellijke onderbreking van de wedstrijd door de technische gedelegeerde van de IHF (of van de continentale/nationale federatie) wegens een overtreding van een team vereist, dan wordt de wedstrijd met bezit van de bal voor het team van de tegenpartij (vrije worp of bij een vrije doelkans: 7m-worp) voortgezet.

De speler of official, die een overtreding heeft begaan, moet door de scheidsrechters worden bestraft. De toedracht moet op het wedstrijdformulier worden geschreven.

8. Als de scheidsrechters het negeren van de voorschriften van het wisselzonereglement niet hebben bestraft, alhoewel zij er attent op werden gemaakt, moet de technisch gedelegeerde van de IHF (of continentale/nationale federatie) een verslag bij de bevoegde instantie (bv. Tuchtcommissie) indienen. Deze instantie zal over de gebeurtenissen in de wisselzone en de houding van de scheidsrechters een beslissing nemen.

Internationale Handbal Federatie

Richtlijnen voor speeloppervlakken en doelen

- a) Het speeloppervlak (fig. 1) is een rechthoek van 20 x 40 m. Het moet gecontroleerd worden door het meten van de lengte van de diagonalen. Haar lengte gemeten van de buitenkant van een hoek tot de buitenkant van de overstaande hoek zou 44,72 m moeten bedragen. De lengte van de diagonalen van een speelveld helft zou van de buitenkant van beide hoeken naar de tegenoverliggende buitenkant van het midden van de middenlijn 28,28 m moeten zijn.
Het speeloppervlak wordt begrensd door markeringen, welke "lijnen" worden genoemd. De doellijnen (tussen de doelpalen) zijn, zoals de doelpalen zelf, 8 cm breed, alle andere lijnen 5 cm. Lijnen die naast elkaar liggende gebieden van het speeloppervlak begrenzen, kunnen door verschillende kleuren voor de afzonderlijke aangrenzende gebieden vervangen worden.
- b) Het doelgebied voor de doelen bestaat uit een rechthoek van 3 x 6 meter en twee zijdelings aansluitende kwartcirkels, elk met een straal van 6 m. Het wordt gemaakt door - evenwijdig aan de doellijn en op een afstand van 6 m tussen de achterkant van de doellijn en de voorkant van de doelgebiedlijn - een drie meter lange lijn te trekken. Deze lijn gaat aan beide kanten over in een kwartcirkel, waarbij de achterste binnenkant van de onderscheidenlijke doelpalen het middelpunt vormt en de straal zes meter bedraagt. De lijnen en kwartcirkels, welke het doelgebied begrenzen, heten doelgebiedlijn. De afstand tussen de buitenkanten van de raakpunten van de kwartcirkels met de buitendoellijn, bedraagt zo vijftien meter (fig. 5).
- c) De gestippelde vrije-worplijn (9 m-lijn) loopt evenwijdig en concentrisch aan de doelgebiedlijn, op een bijkomende afstand van drie meter tot de doellijn. De lijnstukken alsook de tussenafstanden zijn telkens 15 cm lang. De lijnstukken moeten rechthoekig, respectievelijk straalsgewijs afgesneden worden. Het meten van de gebogen lijnstukken gebeurt over de buitenste koorde van de lijnstukken (fig. 5).
- d) De 7 m-lijn is één meter lang en wordt - evenwijdig aan de doellijn - direct vóór het doel getrokken, waarbij de afstand van de achterkant van de doellijn tot de voorkant van de 7 m-lijn zeven meter bedraagt (fig. 5).
- e) De doelverdedigersgrenslijn (4 m-lijn) vóór het doel is 15 cm lang. Zij loopt - op een afstand van vier meter, gemeten van de achterkant van de doellijn tot de voorkant van de 4 m-lijn, dus de beide lijnen zelf inbegrepen - evenwijdig aan de doellijn.
- f) Het speeloppervlak zou met een veiligheidszone van minstens 1 meter langs de zijlijnen en 2 meter achter de buitendoellijnen moeten omgeven zijn.
- g) Het doel (fig. 2) staat in het midden van elke buitendoellijn. De doelen moeten stevig verankerd zijn in de bodem of aan de muur achter hen. Aan de binnenkant bedraagt de breedte 3 meter en de hoogte 2 meter. Het doelkader moet rechthoekig zijn, waarbij de binnenkantdiagonalen 360,5 cm (max. 361 cm - min. 360 cm, met

een afwijking van ten hoogste 0,5 cm in hetzelfde doel) moeten meten. De achterkant van de doelpalen moet met de achterkant van de doellijn (en de buitendoellijn) één lijn vormen, zodat de voorkant van de doelpalen 3 cm over de buitendoellijn uitsteekt .

De doelpalen en doellat, welke elkaar verbinden, moeten uit hetzelfde materiaal zijn vervaardigd (bv. hout, lichtmetaal of kunststof). De doorsnede is vierkant (8 cm). De ribben moeten afgerond zijn met een straal van 4+ 1mm. De doelpalen en doellat moeten op de drie van op het speelveld zichtbare zijden met twee duidelijk afstekende kleuren geschilderd zijn, die zich eveneens duidelijk ten opzichte van de achtergrond aftekenen. Beide doelen moeten in dezelfde kleuren geschilderd zijn.

In de hoek tussen doelpaal en doellat meten de kleurvlakken van de doelen in elke richting 28 cm, en deze moeten in dezelfde kleur zijn geschilderd. Alle andere kleurvlakken moeten 20 cm lang zijn. Elk doel moet een net, doelnet genoemd, hebben. Dit moet zo zijn opgehangen, dat een in het doel geworpen bal doorgaans in het doel blijft of niet door het doel kan vliegen. Indien nodig kan - in het doel achter de doellijn een bijkomend net aangebracht worden. De afstand tussen de doellijn en dit bijkomend net zou ongeveer 70 cm, maar op zijn minst 60 cm moeten zijn.

- h) De diepte van het doelnet zou van boven 0,9 m achter de doellijn, en van onder 1,1 m moeten bedragen, waarbij voor beide maten een afwijking van + 0,1 m is toegestaan. De mazen zouden niet groter dan 10 x 10 cm mogen zijn. Het net moet aan de doelpalen en aan de doellat minstens om de 20 cm bevestigd zijn. Het is toegelaten, het doelnet en het bijkomend net zodanig vast te binden dat er geen bal tussen beide netten kan geraken.
- i) Achter het doel, in het midden van de buitendoellijn en op een afstand van ongeveer 1,5 m, behoort een (van de bodem af) 5 m hoog vertikaal veiligheidsnet met een lengte van 9-14 meter opgehangen te zijn.
- j) De tijdopnemerstafel staat in het midden van de wisselzone, aan een van de beide zijlijnen. De tafel mag hoogstens 4 meter lang zijn en zou 30-40 cm boven de vloer van het speelloppervlak moeten geplaatst staan om een onbegrensd uitzicht te verzekeren.
- k) Alle afmetingen gegeven zonder tolerantie moeten voldoen aan de ISO-norm (International Standard Organisation) 2768-1:1989.
- l) De normen voor handbaldoelen zijn door het Europees Comité voor Normen, CEN (Comité Européen de Normalisation), volgens norm EN 749 in samenhang met norm EN 202.10-1 vastgelegd geworden.

Figuur 5: Het doelgebied en omgeving

